

YÖK'e ve YÖK düzenine karşı eğitim hakkımız ve geleceğimiz için mücadeleye!

Eğitim artık bir "sektör" durumunda ve son derece pahalı. 8 milyon üniversite öğrencisinin bulunduğu bu coğrafyada öğrenciler bu sektörün sorunları ile uğraşıyorlar. AKP şefi Erdoğan ise üniversite öğrencilerinin sayısını öne çıkarıp, bunu AKP iktidarının başarı hanesine yazıyor. Barınmadan ulaşıma, yemek masraflarından

bölüm materyallerine varana dek bir dizi ihtiyaç için öğrenciler emekçi bütçelerini zorlayan masraflar yapıyorlar. Eğitim masraflarını karşılayamadığı için son 5 yılda 1,1 milyon üniversite öğrencisi okulunu bırakmak zorunda kaldı. Yine paralı eğitim yüzünden binlerce öğrenci hem okuyor hem çalışıyor. **s.20**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete
ISSN 1300-3585
Sayı 2019 / 40
1 Kasım 2019 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Düzen bütçesi düşük tutmuyor...

**Krizin faturasını
sermaye cephesi
ödesin!**

**PATRONLARLA
AYNI GEMİDE DEĞİLİZ
KRİZİN FATURASINI
ÖDEMeyeCEĞİZ**
ÇANAKKALE EMEK DEMOKRASİ GÜÇLERİ

**Vergi yükü yine işçinin
sırtında!**

İşçi ve emekçiler, artan vergi ve zamlara karşı örgütlü tepkilerini göstermeli, sırtlarındaki asalaklardan kurtulmalıdır.

**Metal Grup TİS süreci ve
'eşit işe eşit ücret' talebi**

Eşit iş tanımlaması, yapılan işin niteliği açısından yapılan bir vurgudur. Aynı nitelikte iş yapan işçilerin aynı ücreti alabilmesidir.

**Suriye ve Avrupa Birliği
emperyalizmi**

AB emperyalizminin temsilcileri, çıkarları gereği Suriye'deki gelişmeler karşısında sesiz kalmayacaklarını açıkça ilan etmiş oluyorlar.

İşçi sınıfı hareketinin devrimci tarihinden öğretici notlar - A. Eren

s.12

Ermeni Sorunu üzerine eleştirel notlar

s.15

Düzen bütçesi dikiş tutmuyor...

Krizin faturasını sermaye cephesi ödesin!

AKP-saray rejimi, "bütçe açığının katlanmasına neden oldunuz, enflasyona göre zam beklemeyin, size reva gördüğümüz sefaletle şükredin" demeye getiriyor. Saray rejiminde lüksün-şatafatın olduğu kadar kibrin-küstahlığın da sınırı yok. İşler, toplumu tebaa gören bu zihniyetin insafına kalırsa işçi sınıfıyla emekçilere ödetilen faturalar daha da ağırlaştırılacaktır. Oysa bunlara katlanmak hiç de kader değil.

Saray rejiminin bütçe açığı yıldan yıla artıyor. 2019 yılı için tahmini bütçe açığı 80,6 milyar liraydı. Oysa açık 9. ayın sonunda 85,8 milyara ulaştı. Hedefi revize etmek zorunda kalan AKP-MHP koalisyonu, tahmini bütçe açığını 125 milyar liraya çıkarttı. Bu arada, Merkez Bankası'nın 'yedek akçesi'nden aşırıdıkları 78,1 milyar lira bu hesaplara dahil değil. Yani gerçekte bütçe açığı şimdiden 150 milyar lirayı aşmış bulunuyor.

Bütçe açığının devasa boyutlara varmış olması, önümüzdeki yıl sermaye devletinin harcamalarını kısacağı anlamına gelmiyor. Bütün faturaları emekçilerin sırtına yıkabildikleri için AKP-saray rejiminin şefleri bildiklerini okumaya devam edecekler. Zira 2020 yılı için bütçe açığının 140 milyar lira civarında olacağını tahmin ediyorlar. Görüldüğü üzere ne lüksten ne şatafattan ne savaş harcamalarından kısıntıya gitmek gibi bir dertleri var.

"SUÇLU" BULUNDU

Halen milyonlarca işçi 2 bin liralık asgari ücret karşılığında çalışmak zorunda bırakılıyor. Aileleriyle birlikte hesaplandığında bu sefalet ücretine bağımlı olanların sayısı on milyonları buluyor. Öte yandan işçilerin, kamu emekçisi memurların, emeklilerin maaşlarına yapılan zamlar da enflasyonun çok gerisinde kaldı. Maaş/ücret zamları %8 ile 13 arasında oldu. Enflasyon ise ücret/maaş zamlarının üç katına çıktı. Reel ücretlerde dramatik bir düşüş gerçekleşti. Saray rejimi güya emekçilerin enflasyon altında ezilmesini engellemek için "ek zam" yaptı. Bu sembolik enflasyon zamları emekçilerin kayıplarıyla kıyaslandığında deveye kulak oranından öteye geçmedi.

Enflasyon farkı diye yapılan bu zamlar emekçilerin işine yaramadı ama bütçe açığından sorumlu tutulmalarına vesile oldu. Har vurup harman savurarak bütçe açığını iki katına çıkartan saray rejimi, emekçileri bunun sorumlusu ilan etti. Bu kadar küstahlık ancak lüks-şatafat bataklığında yüzen bir rejimin şeflerine yakışırdı. "İtibarı" lüks-şatafat bataklığının büyüklüğü ile ölçen bu rejim, masrafları kısmak bir yana bütçeyi keyfine göre harcıyor. Yandaşlarını kayırıyor, be-selemelerine çifte maaşlar bağlıyor, oy satın almak için milyarları dağıtıyor, izlediği saldırgan-işgalci dış politikayı finansa etmek için milyarlar harcıyor... Bu kepa-zelikler neticesinde ikiye katlanan bütçe açığını izah etmeye sıra gelince utanmadan, üç kuruşluk enflasyon farkı verdiği emekçileri sorumlu ilan ediyor.

EMEKÇİ DÜŞMANI İLKEK KİBİR

Sarayları-lüksü-şatafatı kendilerine hak görenler, işçi sınıfıyla emekçilere sefaleti reva görüyorlar. Bu ilkel zihniyetlerini saklamaya ihtiyaç duymadıkları gibi, bu densizliği "olağan-olması gereken" bir şeymiş gibi de sunuyorlar. Küstahlıkta sınır tanımayan bu dinci-ırkçı zihniyet, burjuva gericiğinin en ucube temsilcisi durumundadır.

İşçi sınıfı ve emekçileri hor görmek, kaba şiddet uygulamak, onlara "saray rejiminin tebaası" muamelesi yapmak AKP'nin "olağan" icraatlarından. Bu rezil tutumu Soma'da maden işçilerini toplu iş cinayetine kurban ettiklerinde, yasaklı 1 Mayıslar'da estirdikleri polis teröründe, Gezi-Haziran Direnişi'nde gençleri katlettiklerinde sergilemişlerdi. Sicillerine bakıldığında bunun onlarca örneğini görmek mümkündür. Kendi

kendine zam yapan AKP şefinin brüt maaşını 81 bin 250 liraya çıkarttığı günlerde bütçe açığıyla ilgili yaptıkları izahat da emekçileri hor gören ilkel kibrin dışı vuru-mundan başka bir şey değildir.

EMEKÇİLER BU PERVASIZLIĞA KATLANMAK ZORUN DEĞİLLER

Sorun bütçe açığının iki katına çıkmasından ibaret değil. Süreç ekonomik krizin yıkıcı etkilerinin derinleşmeye devam edeceği, işsizliğin artacağı, hak arama mücadelesinin polis saldırganlığıyla engellenmeye çalışılacağı yönde ilerliyor. Enflasyon yükseldikçe, işsizlik arttıkça reel ücretler düşecek. Bunlara işgalci savaş politikasının faturası da eklenecek...

Hal böyleyken komik bir zammı bütçe açığının nedeni ilan etmek, işçi sınıfıyla emekçilere aba altından sopa göstermektir aynı zamanda. Zira yılsonunda asgari ücretin belirlenmesi, bunun devamında ise kamu emekçilerinin maaşlarına yapılacak zamlar gündeme gelecek. AKP-saray rejimi, "bütçe açığının katlanmasına neden oldunuz, enflasyona göre zam beklemeyin, size reva gördüğümüz sefaletle şükredin" demeye getiriyor.

Saray rejiminde lüksün-şatafatın olduğu kadar kibrin-küstahlığın da sınırı yok. İşler, toplumu tebaa gören bu zihniyetin insafına kalırsa işçi sınıfıyla emekçilere ödetilen faturalar daha da ağırlaştırılacaktır. Oysa bunlara katlanmak hiç de kader değil. İşçi sınıfıyla emekçilerin kibirli-küstah zihniyetten hesap sorabilmeleri de faturayı sermaye ile saraylarda sefahat sürenlere ödetmeleri de -kolay olmasa da- mümkündür. Ancak bunu başarmak için "sınıfa karşı sınıf" şiarını esas alan örgütlü-birleşik-meşru bir mücadele hattının örülmesi şarttır.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2019/40 * 1 Kasım 2019 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeci Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tif. No: 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ · Taşakadın Yassıören Cd. No:75/1 Taşakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

AKP-saray rejiminin 2020 yılı bütçesi

2020 yılı bütçesi için hazırlıklar başladı. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu 6 ila 29 Kasım tarihleri arasında yapacağı çalışmalarla, gelecek yılın bütçesini hazırlayacak. 2020 yılı bütçe giderlerinin 2019 yılına göre yüzde 14'lük artışla 960 milyar liradan 1 trilyon 95 milyar liraya yükseltileceği belirtildi. Hedeflenen bütçe gelirleri ise 956,6 milyar liradır. Buna göre önümüzdeki yılın bütçe açığı 138,4 milyar lira olacak.

BÜROKRATİK-MİLİTARİST AYGITLARIN BÜTÇESİ

Bu devasa bütçenin ancak küçük bir kısmı resmi kurumlarda çalışan emekçilerin ücretleriyle emekli maaşlarına ayrılıyor. Bütçe gelirlerinin çoğunu ise devletin bürokratik-militarist aygıtları yutuyor. "Milli Gelir"e bir katkı sunmayan bu aygıtlar, bütçenin büyük bir kısmını ise hortumluyorlar. Yani bütçenin çoğu ücretli kölelik düzeninin bekası için gerekli olan kurumlar tarafından harcanıyor.

Bütçeyi hazırlama işi görünürde 'TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu' tarafından yapılıyor. Oysa meclis, sarayın bir tür aparatı durumuna düşürüldüğü için son sözü AKP şefi Tayyip Erdoğan söylüyor. Dolayısıyla, hazırlanan bütçe, özünde saray rejiminin harcamalarının düzenlenmesinden başka bir anlam taşıyor.

Meclis oturumlarında bütçeye dair bazı tartışmalar da yapılıyor. Ancak bu tartışmalar "bütçenin ruhuna" aykırı temelde yapılmıyor. Burjuva partilerinin hiçbiri bütçeden sağlığa, eğitime, konuta, ulaşımına daha çok pay ayrılması, emekçilerin refahını arttıracak harcamalar yapılması için çaba harcamıyor. Zira hiçbirinin bürokratik-militarist aygıtların bütçeyi hortumlamasına itirazı yok. O nedenle ki mecliste yapılan bütçe tar-

tışmaları mizansen sınırlarının ötesine geçmiyor ya da geçemiyor.

"MİLLİ GELİR"İ YARATANLARA KAYNAK YOK!

'Milli gelir' işçi sınıfıyla emekçilerin emek-gücü ile üretiliyor. Oysa paylaşımına sıra geldiğinde en büyük payı bir azınlık olan kapitalistler alıyor. Üretimi gerçekleştiren çoğunluğa ise düşük bir pay kalıyor. Ancak sorun burada bitmiyor. Emekçi hem aldığı ücretten hem satın aldığı her meta için bir de vergi ödüyor. Bu vergiler kapitalist sınıfların çıkarlarının bekçisi olan burjuva devletin finansmanı için harcanıyor. Zaten bütçe öncelikle bunun için oluşturuluyor. Bu sayede sömürücü sınıfların çıkarlarının bekçisi olan devletin giderleri büyük oranda emekçilerden sızdırılan doğrudan ya da dolaylı vergilerle sağlanıyor.

Bu sistemde işçi sınıfıyla emekçiler, kendilerini ezen şiddet aygıtını finanse

etmek zorunda bırakılıyorlar. Onlara sefalet ücretlerini dayatan, grevlerini yasaklayan, hak aradıklarında üzerlerine polisi-jandarmayı salan bu aygıt, satın aldıkları her şeyden de vergi alıyor. Nitekim "bütçe gelirleri"nin birinci kaynağını emekçilerden alınan doğrudan ya da dolaylı vergiler oluşturuyor.

İktidarın efendileri asgari ücret, mermur maaşları ya da emekli maaşlarına zam talebi gündeme geldiğinde bütçede kaynak olmadığını iddia ederler. Oysa görüldüğü üzere ortada devasa bir bütçe var. Yani sorun bütçede kaynak olmaması değil, emekçilere kaynak ayrılmamasıdır. Savaş için kaynak buluyorlar, saraylarda sefahat sürmek için kaynak buluyorlar, sermayeye teşvik için kaynak buluyorlar, bütçesini 6-7 ayda tüketen Diyanet için kaynak buluyorlar. Ama sıra emekçilere gelince, kaynaklar tükendi diyorlar.

Bütçenin pervasızca yağmalanması, bütçe açığını sürekli büyütüyor. Saray,

Diyanet gibileri başta olmak üzere, birçok kurum kendisine ayrılan bütçeyle yetinmiyor. Kendilerine ayrılan bütçeyi 7-8 ayda tüketiyor, dolayısıyla bu kurumlara yeni kaynaklar aktarılıyor. Bu da öngörülen bütçe açığını büyütüyor. Bu tür ek harcamalar, bütçenin "kara delikleri"ni genişletiyor.

"BÜTÇE AÇIĞINI" KİM KAPATACAK?

2020 yılı için öngörülen bütçe açığı 138,4 milyar. Oysa buna "kara delikler" in yuttuğu kaynaklar eklenince rakamın çok daha fazla olması kaçınılmazdır. Saray rejiminin yayılmacı politikası, "örtülü ödenek" adı altında yapılan harcamalar, egemenlerin sefih-lüks yaşamları için yaptıkları sınırsız harcamalar dikkate alınırsa, bütçe açığının belirtilen rakamların çok üstüne çıkacağını ön görmek zor değil.

Bütçe açığı saptanıyor ancak bunun nasıl kapatılacağına dair bir şey söylenmiyor. Oysa bu açığı kapatmak için birilerinin faturayı ödemesi gerekiyor. Her zaman yaptıkları gibi yine ellerini emekçilerin cebine uzatacaklar. Çünkü ne saraylarda sefahat sürenler ne kapitalistler bu açığı kapatmak için kılını kıpırdatacak. Yani saray rejimi yükü yine işçi sınıfıyla emekçilerin sırtına yıkmak için her yola başvuracaktır. Bu pervasızlığı önleyebilmenin tek yolu var; o da işçi sınıfıyla emekçilerin hakları, özgürlükleri, gelecekleri için mücadele alanlarına çıkmalarıdır...

Krizi yaratanlar bütçe açıklarının suçunu da işçi-emekçilere attı

Kendi zenginlikleri, savaş politikaları, her türlü israf ve lüks için harcamalardan vazgeçmeyen Erdoğan/saray rejimi, devlet bütçesindeki açıkların sorumluluğunu da işçi ve emekçilere yükledi. Bütçedeki devasa açıkların "temel sebebi" olarak işçi ve emekçilere dayatılan sefalet zamları gösterildi.

Bütçe teklifi ile birlikte meclise sunulan raporda, bütçe giderlerindeki artışın nedenlerine dair şu ifadeler yer aldı:

"2019 yılında emeklilere ödenen bayram ikramiyeleri ve yaşlılık aylıkları, kamu görevlileri ve işçilere yapılan emfasyon zammı, yapılan ilave personel

atamaları bütçe giderlerindeki artışın temel sebepleridir. Böylelikle 2019 yılının ilk 8 ayında bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 22,8 artarak 658,8 milyar lira, faiz hariç bütçe giderleri yüzde 21,2 artarak 589,5 milyar lira, faiz giderleri ise yüzde 38,1 artarak 69,3 milyar lira olmuştur."

Vergi yükü yine işçinin sırtında!

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca hazırlanan yeni vergi yasası paketi TBMM'ye sunuldu. AKP bunu, "çok kazananın çok, az kazananın az vergi" alınacak diye propaganda etse de bunun gerçekle bir alakası yok. Aksine, yeni vergiler getirilirken finans şirketleri dışındaki şirketler için Kurumlar Vergisi de kademeli olarak düşürülecek.

Dijital Hizmet Vergisi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına ilişkin 45 maddelik yasa teklifi ile 3 yeni vergi getirilirken, Gelir Vergisi dahil birçok alanda ayrıca vergi artışı düşünülüyor. Yasa teklifine göre Dijital Hizmetler Vergisi, Değerli Konut Vergisi ve turizm sektöründe Konaklama Vergisi gibi yeni vergiler gündeme getiriliyor. Dijital platformlar, reklam ve her türlü içerik, mal ve hizmet satışından elde ettikleri gelirleri üzerinden vergi yükümlüsü olacaklar. Dünya genelinde 750 milyon euro, Türkiye'de 20 milyon liradan fazla gelir elde edenler kapsama girecek ve söz konusu hasılatları üzerinden yüzde 7,5 oranında vergi ödeyecekler. Ancak Cumhurbaşkanı bu oranı hizmet türü itibarıyla yüzde 1'e kadar indirme veya iki katına çıkarma yetkisine sahip olacak.

Konaklama Vergisi'nin oranı ise hasılat üzerinden yüzde 2 olacak ve konaklayan kişilerden alınacak. Kanun teklifiyle "Değerli Konut Vergisi" isminde yeni bir vergi getirilirken, teklifin yasalama halinde, konutunun değeri 5 milyon ile 7,5 milyon lira arasında olanlar yıllık binde 3 oranında, 7,5 milyon ile 10 milyon lira arasında olanlar binde 6 oranında, 10 milyon lira üzerinde olanlar yıllık yüzde 1 oranında Değerli Konut Vergisi verecekler.

2020 yılında Emlak Vergisi, Tapu Harcı ve Kira Geliri Vergisi de artacak. Örneğin Kira Geliri Vergisi yasal düzen-

leme ile yüzde 35 seviyesinden yüzde 39 seviyesine yükseltilecek. Ayrıca döviz hesaplarından elde edilecek faiz gelirlerine uygulanan stopaj oranının %15'ten %30'a kadar artırılabilmesi için Cumhurbaşkanı'na yetki verilecek.

Düzenlemede Gelir Vergisi de nasibini alıyor. Bugüne kadar 4 adet uygulanan ve en fazla yüzde 35'e kadar olan vergi dilimleri 5'e çıkacak ve yüzde 40'a ulaşacak. Bu dilimler yüzde 15'den başlayıp yüzde 35'e kadar oranlarla vergilendiriliyordu. Bu birinci dilimde yıllık 18 bin TL'ye kadar geliri olanlar yüzde 15 oranında vergi ödüyor. Vurgulamak gerekir ki işçi ve emekçilerin oluşturduğu bu dilim vergi verenler içindeki en büyük kısmı oluşturuyor. Yeni olarak, ücret geliri 500 bin TL'nin üzerinde olanların -ki sayıca en az olan kesim- %40'a kadar vergilendirileceği belirtiliyor. Şimdiye dek vergi afları ya da muafiyetleri ile vergi ödemeyen bu ayrıcalıklı kesimin bundan sonra da yolunu bulacağı ortadadır.

Esasta vergi yükünü işçi ve emekçi-

ler çekmeye devam edecekken, zenginleri de kesen kısmi vergi artışlarını öne çıkaran AKP bunun üzerinden "çok kazananın çok, az kazananın az vergi" propagandası yapıyor. Patronlar örgütü TÜSİAD ise göstermelik olacağı belli bu uygulamalar için bile "ekonomimize oldukça ağır yükler getiren yeni vergileri içermektedir" diyerek tepki gösteriyor. TÜSİAD, "Özellikle Gelirler Vergisi gibi toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren alanlarda değişiklik içeren kanun teklifinin aceleyle gelmeden, tüm detaylarıyla ilgili sivil toplum kuruluşlarının ve iş dünyasının görüşlerinin alınarak Meclis'te tüm yönleriyle değerlendirilmesi ekonomimizin etkili işleyişi için son derece önemlidir." diyerek, AKP iktidarından yasa teklifini revize etmesini istiyor.

Fiiliyatta çeşitli kılıflarla vergi afları getirilerek sermaye sınıfı her zaman için ihya edilmiştir. AKP iktidarı şimdiye dek olduğu gibi bundan sonra da sermaye sınıfını rahatsız edecek adımlar atma niyetinde değildir. Ancak yaşanan ekonomik

kriz, sıcak paranın gelmeyişi, hazinenin boşalmış olması, artan borçlar derken vergileri artırmaktan, tüketim maddelerine zam yapmaktan başka bir şey bilmiyorlar. Bu süreçte en çok vergi veren kesim olarak işçi ve emekçilerin artan tepkileri karşısında sanki vergi reformu yapılmış görünüşüne de ihtiyaç duyuyorlar. "Çok kazananın çok, az kazananın az vergi" diyerek vergi artışlarını meşrulaştırmak, bütçe yükünü çeken emekçilerdeki tepkileri de yumuşatmak istiyorlar.

Sonuç olarak, AKP-Erdoğan hükümeti işçi ve emekçilere şöyle demiş oluyor: *Bakın (görünürde) zenginlerden de vergi alıyoruz. O yüzden siz açlık sınırının altındaki asgari ücretten vergi kesintisine artık son verilmesini istemeyin. Bordrolarınızda aldığınız ücreti tam göstermeyen patronlara sesinizi çıkarmayın. Maaşlarınızın bir kısmının elden verilmesine itiraz etmeyin. Yoksulun kullandığı traktörün mazotuyla zenginin kullandığı mazot fiyatlarını karşılaştırmayın. Zenginlere getirilen vergi aflarını hor görmeyin. Siz kullandığınız elektrikten sudan fazlasını vergi olarak öderken, burjuvaların lüks tüketim maddelerine, pırlantalarına getirilen vergi indirimlerini görmezden gelin...*

İşçi ve emekçiler, bu aldatmacalara kanmayıp, kriz faturasını ödemeyi reddetmelidirler. Artan vergi ve zamlara karşı örgütlü tepkilerini göstermeli, sırtlarındaki asalaklardan kurtulmalıdır.

Merkez Bankası bir kez daha faiz indirdi

Merkez Bankası, Temmuz ayı toplantısıyla birlikte başladığı faiz indirimlerine 24 Ekim'deki toplantısında bir yenisini daha ekledi ve politika faizini yüzde 14'e indirdi.

Enflasyonun beklenenden düşük kalacağı öngörüsüyle gerekçelendirilen

kararda, faiz indirimlerine rağmen yatırımlarda beklenen artışın gerçekleşmediği itirafı da yer aldı.

Merkez Bankası (MB) Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında, politika faizinin 2,5 puan daha indirilmesine karar verildi ve politika faizi yüzde 14'e düşürüldü.

rüldü.

Beklentilerin üzerinde gerçekleşen indirimin ardından döviz kurunda bir miktar yükseliş gerçekleşti. Karar öncesinde 5,745 lira olan dolar, kararla birlikte 5,76 liraya kadar yükseldi.

AKP saldırganlığa devam ediyor

Sermaye devleti ve dümenindeki AKP'nin manevra alanı daraldıkça saldırganlığı artıyor. Krizi yönetemedikçe şiddet aygıtlarına daha fazla sarılıyor. Tüm toplumsal kesimleri polis copuyla, yargı terörüyle susturmaya çalışıyor. Ağırlaşan ekonomik krizin faturasının dayatıldığı işçi sınıfı da bu zorbalıktan payına düşeni alıyor.

2014'te Soma Katliamı'nın ardından işten çıkarılan ve 5 yıldır tazminatlarını alamayan işçilerin Ankara yürüyüşü günlerdir engelleniyor. 2014'te öldüremediği işçileri 5 yıldır sürdüren sermaye devleti, işçilerin hak arama eyleminde de karşılarına polis barikatını dikti.

Eskişehir'de ise Zeytinoğlu Grup bünyesinde bulunan Entil Endüstri, Hapalki Döküm ve Tarkon Makine işçilerine 4 aydır ücretleri ödenmiyor. İçerideki alacakları için son çare olarak açlık grevine başlayan Birleşik Metal-İş üyesi işçiler 24 Ekim'de Ankara'ya yürümek istediler. Somali maden işçileri gibi karşılarında polisi bulan metal işçileri gözaltı saldırısıyla karşılaştılar. 29 işçi gözaltına alınırken, polislin biber gazlı ve coplu saldırısı sonucu 3 işçi de hastaneye kaldırıldı.

İşçilere yönelik polis saldırılarından bir diğeri de Maltepe Belediyesi işçilerine karşı gerçekleşti. 1 yıldır toplu sözleşme hükümleri uygulanmayan Maltepe Belediyesi'nde 6 Ekim günü DİSK/Genel-İş Sendikası İstanbul 2 No'lu Şube Yöneticisi Alkan Okuducu işten atıldı. Ardından 25 Ekim'de, Okuducu'ya destek veren, aralarında sendika temsilcisinin de bulunduğu 3 işçi daha işten çıkarıldı. Bunun üzerine belediye işçileri aynı gün iş bırakarak direnişe geçtiler. İşçilerin

bekleşte olduğu şantiyeyi saran polis plastik mermilerle işçilere saldırdı. İşten atılan sendika temsilcisinin de aralarında olduğu 3 kişi polis saldırısı sırasında gözaltına alındı.

Ekonomik ve sosyal kriz derinleştikçe saldırganlaşan AKP iktidarı bu krizleri aşmak için her yola başvuruyor. Yeni ekonomi programları ile işçi ve emekçilerin sırtındaki vergi yükü arttırılıyor, kaynak arayışındaki sermayeye yeni fonlar oluş-

turuluyor, kıdem tazminatı gasp edilmek isteniyor. Diğer yandan da Türk sermaye devletinin karakteri olan Kürt düşmanlığını tırmandırıyor. İç politikada yaşadığı çıkışsızlığı aşmak ve kendini yeniden tahkim etmek için savaş tamtamları çalıyor.

Yeni Türkiye'de sosyal medyada yapılan muhalif bir politik paylaşım tutuklanma, 4 aydır ödenmeyen ücretini istemek gözaltı gerekçesi olabiliyor. İçinde bulunduğu krizden kolay kolay çıkacak gibi görünmeyen AKP, en küçük bir fısıltıya dahi azgınca saldırmaya tüm topluma gözdağı vermek istiyor. Üst üste açıklanan sosyal yıkım saldırılarının işçi sınıfı ve emekçilerde nasıl bir öfke büyüttüğünün o da farkında. Bu farkındalık AKP'yi daha da saldırgan yapıyor. MESS grup TİS sürecinin içindeyken, tüm ülkeyi ilgilendiren asgari ücret görüşmeleri yaklaşırken, kıdem tazminatının gaspı tasarısı masalarındayken toplumun üzerinde zulmün kırbacını sallıyorlar. Onları bu saldırganlıklarının yanında bu kadar pervasız yaparsa emekçilerin sessizliğidir. Bu suskunluğu parçalamak, yaşanan saldırılara karşı tek yumruk olmak da bu karanlıkta boğulmamanın tek yoludur.

İktidarın savaş ve saldırganlık politikalarını püskürtmek için susmadan ve birlikte!

Suriye topraklarına girilmesiyle eşzamanlı olarak düzenin kanalizasyon ayarındaki medyasında uçan tankların, "kahraman" askerlerin görüntüleri servis edilirken, savaşa karşı düşüncelerini sosyal medyada, meydanlarda ifade edenler vatan haini ilan edildiler. Sosyal medyadaki paylaşımlar gerekçesi ile ev baskınları, gözaltılar, tutuklamalar olağan hale geldi. HDP'li belediyelere kayyum atanması ve belediye eş başkanlarının tutuklanması karşısında gösterilen cılız tepkilere dahi aman verilmedi. Benzer bir susturma politikası Zeytin Dalı ve Fırat Kalkanı operasyonları döneminde de yaşanmıştı.

9 Ekim'de Suriye topraklarına girilmesi, "güvenli bölge" oluşturma yalanı ile meşrulaştırılmaya çalışıldı. 9 Ekim'den bu yana yalanlar ve saldırılar kesintisizce sürdürüldü. Operasyon öncesinden bugüne her türlü savaş karşıtı ses bastırılmaya çalışılıyor. Son yıllarda devrimci, ilerici kişi ve örgütlere yönelik saldırganlık ivmelenerek devam ediyor. "Mazlum bir halk topluluğuna karşı

yürütülen gerici imha savaşının iç politikaya yönelik" asıl hedeflerinden ilki, "ağır ekonomik krizin sonu gelmeyen faturasına karşı öfke ve tepkisi günden güne büyüyen işçilerin ve emekçilerin bir kez daha kudurgan bir şovenizmle zehirlenip sersemletilmesi, böylece tüm denetkisizleştirilmesidir. İkincisi, zaten sınırlı kırıntılar düzeyine indirilmiş demokratik hak ve özgürlüklerin tüm denetkisizlikten alınması, sesini çıkarmaya yeltenecek olanların bu kez savaş bahanesiyle anında ezilmesidir. Bunun bir uzantısı olan üçüncüsü, bizzat kendi öz kardeşlerine yönelen bu gerici savaşa kaçınılmaz olarak karşı çıkacak olan Türkiye'deki legal Kürt hareketinin kriminalize edilmesi ve olanaklıysa legal alandan tasfiyesidir. Bu yerel seçimlerden beri zaten başlamış bir süreçti ve gerici savaşla birlikte yeni boyutlar kazanacağı kesindir." (Su-

riye'den ve Rojava'dan kirli ellerinizi çekin! - TKİP)

AKP iktidarı sendelerken, kendi ayağına kendi çelme takarken, bir yandan da zorbalıkla ayakta durmaya çalışıyor. Despotluk dışta savaş politikası içte artan baskı, yasak, gözaltı, tutuklama olarak cereyan ediyor. AKP iktidarı, yumuşak yüzünden vazgeçeli çok oldu. Deyim yerindeyse artık her şeyi yakarak yıkarak davranış biçimi ile kendi tabanına güç gösterisi, kendisine karşı veya kendisinden farklı ses çıkartan herkese de korku salma derdinde. Bu ruh hali ile Suriye ve Rojava'yı işgale girişti. Bu da ardı sıra içerideki devlet terörünü tırmandırdı.

"Çözülme-çöküş alametleri T. Erdoğan'la müritlerini diken üstünde bırakırken, hem içeride hem dışarıda izlenen politikaların yıkıcı etkileri Türkiye işçi sınıfını ve emekçileri vuruyor. İşgal sal-

dırısının gerçekleşmesi durumunda ise yıkım daha da ağırlaşacak. Dolayısıyla onurlu her işçinin-emekçinin saray rejiminin saldırgan-ışgalci politikalarını reddetmesi gerekiyor. Savaşlar-ışgaller sermayeye hizmet eden AKP-MHP koalisyonun politikasıdır. İşçi sınıfıyla emekçilere gerekli olursa, bölgenin kardeş halklarıyla kenetlenerek her tür saldırgan-ışgalci savaşa karşı birlikte durmaktır." (Savaş tamtamları saray rejiminin bekası için çalıyor! - Kızıl Bayrak)

AKP iktidarı, tepkileri susturmaya, dağıtmaya çalışıyor. Devlet terörüne, savaş ve saldırganlık politikalarına karşı formül de tam burada. Susmayacağız, dağılmayacağız! Yanı başımızda kardeş bir halkın bombalar altında kalmasına da sermaye sınıfı tarafından kardeş halklarla birlikte sömürülmeye de birlikte karşı duracağız, mücadeleyi omuz omuza vereceğiz. Tek birimizin kurtuluşu ve özgürlüğü için hepimizi kurtaracak bir mücadele için örgütlenmekten başka seçeneğimiz yok!

KIZIL BAYRAK OKURU EMEKÇİ BİR KADIN

Metal Grup TİS süreci ve 'eşit işe eşit ücret' talebi üzerine

Kapitalistler işçi sınıfını yönetebilmek, koyu kölelik koşullarını dayatabilmek için on yıllardır edindikleri yönetim deneyiminin bir parçası olarak sınıfı farklı sınıflarla bölmeyi temel amaçlarından birisi haline getirmişlerdir. Bir avuç asalağın, milyonlarca işçinin yarattığı değerlere el koyarak yaşayabilmesi, sömürü düzenini koruyabilmesi, hatta işçi sınıfı üzerinde kurduğu kölece egemenliği kabul ettirebilmesi bir yönüyle buna bağlı. Marx, burjuvazinin iktidarda kalabilmesinin en önemli unsurlarından birisinin de "kendi çıkarlarını toplumun geniş kesimlerinin ortak çıkarıymış gibi gösterebilme" yeteneği olduğunu vurgular.

İşçi sınıfının, bugün Türkiye'de olduğu gibi toplumun büyük bir bölümünü oluşturan üretici güç olarak kendi sınıf çıkarları temelinde birleşmesi, ortak mücadelesinin yaratılması sermaye düzeninin kabusudur. Sermaye düzeni işçi sınıfına dayattığı kölece çalışma ve yaşam koşullarını bizzat işçi sınıfının parçalı ve dağınık tablosu üzerinden hayata geçirebiliyor. Kimi zaman dinsel kimi zaman etnik ayrımları körükleyerek, kültürel farklılıkları temel eksen haline getirerek, kimi zaman da hepsini bir arada kullanarak ayakta kalmaya çalışıyor. Fabrikada aynı tezgah başında çalışan, benzer koşullara katlanıp yaşayan işçilerin ortak sorun ve çıkarları uğruna adım atmaları bu yolla engelleniyor. Yapay ayrımlarla, sermaye düzeninin gerici politikalarının eklentisi bir işçi sınıfı kitlesi yaratılıyor.

İşçi sınıfını bölmek, güçten düşürmek için sadece bu tür yapay ayrımlara değil, aynı zamanda üretim süreci içinde hataya geçirilen uygulamalara başvuruluyor. Kadın-erkek-göçmen işçi ayrımı, performans ve buna dayalı ücret, prim gibi uygulamalar, taşeron-kadrolu ayrımı, aynı işi yapan işçiler arasında farklı ücret skalaları vb. uygulamalar, bu tabloyu tamamlayan temel taktikler olarak karşımıza çıkıyor.

Türkiye'de işçiler sefalet ücretlerine mahkum edilmiş, her türlü sosyal haktan mahrum, kuru maaşla yaşamlarını idame ettirmeye çalışıyorlar. Kriz koşullarında faturanın ağırlığı yaşamı iyice çekilmez hale getiriyor. Bu tablo karşısında ilk elden ücretlerin artırılması yakıcı talebi, işçilerin duyarlılığının odak noktası durumunda. Ancak sınıfın parçalı ve dağınık

yapısı, mücadele zeminlerinin zayıflığı, bunun bir sınıf mücadelesi gündemi olarak değil, bireysel çabalar, kişisel ihtiyaçlar temelinde gündeme gelmesine yol açıyor. Sermaye düzeni ve sendikal bürokrasi bu çarpık düşünceyi bilinçli bir tarzda okşuyorlar. Sınıfın birleşik mücadelesi ile püskürtülebilecek sefalet ücretleri dayatmasını, işçilerin bireysel tutumlarına, yaklaşımlarına, daha disiplinli çalışmalarına vb. indiriyorlar. İşçiler nezdinde de hatırı sayılır bir karşılığı olan bu tablo aşılabilmelidir.

TİS süreçlerinde, karşımıza çıkan kıdem zammı tartışması tam da bu gerçeklik üzerinden hayat buluyor. Birçok işçinin de önemli bir talep olarak ileri sürdüğü kıdem zammı, fabrikalarda aynı işi yapan, aynı tezgahta çalışan işçilerin birbirleriyle rekabet etmesi sonucunu doğuruyor. Sermayedarların ve sendika ağalarının özel olarak körükledikleri bu çarpık bilinç, örneğin TİS süreçlerinde dahi farklı zam oranları üzerinden işçilerin taleplerini ortaklaştıramaması sonucunu doğurabiliyor. TİS taslaklarında istenilen zam oranları eski-yeni işçi ayrımı üzerine kuruluyor. Bu ayrıma göre farklı ücret ve sosyal haklar isteniyor. Bu ise eski işçinin yeni işçinin koşullarını önemsememesinin, yeni işçinin ise eski işçiye güvensiz ve tepkiyle yaklaşmasının zeminine haline geliyor. Fabrikada bir ve ortak olan sorunlara karşı işçiler kendi taleplerini kıdem yıllarına göre kutuplaşarak ortaya koyuyorlar.

Kıdem zammı istemi, temelde yıl-

lardır fabrikada çalışan işçilerin sefalet düzeyinde olan ücretlerini artırmak için ileri sürdükleri bir talep. "Yıllardır emek harcıyoruz, işe yeni giren bir işçiyle nasıl aynı ücreti alırsız" düşüncesiyle gereklendiriliyor. Bu talep ilk bakışta mazur görülebilir fakat yaşanan somut deneyimlerin de birçok kez gösterdiği üzere, işçilerin birleşik mücadelesinin önündeki en temel engellerden birisi olduğu gibi düşük ücretler sorununu da ortadan kaldırmıyor. Hatta kimi zaman, eski-yeni ayrımıyla işçilerin birbirlerine düşmanca tutumlar alınmalarının da vesilesi oluyor.

Kıdem zammı işçileri bölmenin yanı sıra hak mücadelesi açısından da meşruluğu tartışmalı bir sonuç yaratıyor. Aynı işi yapan, aynı koşullarda yan yana çalışan ve esasta üç aşağı beş yukarı aynı sefalet ücretine talim eden işçilerin farklı ücretler alması gerektiğini savunmak işçilerin tutumu olamaz. İşçiler kıdem zammı ve bunun yaratacağı ayrımlar, bireysel çabalar değil, eşit işe eşit ücret temelinde, insanca yaşamaya yeten ücret mücadelesini güçlendirebilmeli, bu tutumun savunucusu olabilmelidirler. Sefalet ücretlerinin nedeni eski ya da yeni işçiler değil, bizzat bu sömürü düzeninin kendisidir.

Sermayedarların ücretleri aşağıda eşitleme eğilimi ve fabrikaların büyük bir bölümünü oluşturan yeni-genç işçiler gerçeği orta yerde duruyor. Sendika bürokratları TİS taslaklarında eski ve yeni işçilere farklı oranlarda istedikleri zam taleplerinin ortalamasını alarak laf cam-

bazlığı yapıyor, sanki çok yüksek oranlar istiyorlarmış algısı yaratmaya çalışıyorlar. Öte yandan TİS süreçlerinin ardından daha yüksek ücret alanların kıyımına uğraması ve yerine düşük ücretlerle yeni işçilerin alınması rutin bir uygulama. Metal fabrikalarının %60'ından fazlasının yeni-genç işçilerden oluştuğu, sirkülasyonun süreklilik kazandığı ise herkesin bildiği bir gerçek. Bütün bunlar, yeni işçilerin olduğu gibi eski işçilerin -kıdem zammı alsalar dahi- sefalet ücretine çalıştıkları gerçeğini değiştirmiyor.

Tüm bu veriler ışığında eşit işe eşit ücret talebi ve sefalet ücreti dayatmasına karşı işçilerin birleşik mücadelesi TİS sürecinin önemli bir mücadele gündemi olarak öne çıkartılmalıdır. İşçileri bölmeye, güçten düşürmeye ve bu yolla sömürü zincirlerini kalınlaştırmaya çalışan sermaye düzeni ve onların ayakçı takımı sendika ağalarına karşı yakıcı bir ihtiyaçtır bu.

Eşit işe eşit ücret talebi, var olan yanlış algıların aksine, herkesin aynı ücreti alması değildir. Bu yapılan işin niteliği, üretkenliği vb. gözetildiğinde doğru da değildir. Eşit iş tanımlaması, yapılan işin niteliği açısından yapılan bir vurgudur. Aynı nitelikte iş yapan işçilerin aynı ücreti alabilmesidir.

Eski yeni işçi ayrımı gözetmeksizin işçi sınıfı insanca yaşanabilecek bir ücret için birleşik mücadelesini, dayanışmasını güçlendirmeli, yapay ayrımlara, ortak mücadeleyi zayıflatan tutumlara prim vermemelidir.

Metal Grup TİS'leri sürerken Yüksek Hakem Kurulu

Metal işkolunda 2019 Grup Toplu İş Sözleşmesi süreci MESS ile yetkili sendikalar arasında yapılan oturumlarla başladı. Bir takım idari maddelerin kabul edildiği oturumlarda metal işçilerinin talepleri gündeme gelmezken, MESS karşı atağa geçerek, kazanılmış hakların gaspına yönelik girişimlerde bulunuyor. 3 yıllık sözleşmenin yanı sıra kıdem ve ihbar tazminatlarının uygulanma alanını daraltan maddeler öne sürüyor.

Kendisine gün doğmuşçasına davranan MESS, metal işçisinin örgütsüzlüğünü, sendikal bürokrasinin sayısız ihanetini bir kez daha fırsata dönüştürmek istiyor. Ayrıca AKP iktidarının işçi düşmanlığına ve savaş politikalarına güveniyor. AKP şefi Erdoğan tarafından OHAL sürecinde açıkça zikredilen grev yasakları ve YHK (Yüksek Hakem Kurulu) kararları ise metal kapitalistleri için adeta can simidi işlevi görüyor.

YASAKLANAN GREVLER VE YHK

Dünyanın birçok yerinde dayanışma grevleri, siyasi grevler olurken, Türkiye'de toplu sözleşme kapsamındaki yasal grevler dahi yasaklanıyor, Bakanlar Kurulu'nun iznine tabi hale getiriliyor. İşçi sınıfı en önemli silahından mahrum bırakılıyor. Sermayenin isteklerini yerine getiren AKP iktidarı, işçilerin en ufak hak arama mücadelesini yasaklarken, kolluk güçleri ve baskı aygıtları ile de işçi ve emekçileri ezmeye çalışıyor.

2019 yılı boyunca farklı sektör ve işletmelerdeki TİS'lerde başvurulmuş mercii olan YHK, MESS ve kodamanlarının ellerinin altındaki sopa olmaya devam ediyor. 11 kişilik heyetten oluşan YHK'nın 7 üyesini Cumhurbaşkanı/hükümet atıyor. Öyle ki, heyette yer alacak akademisyen için konfederasyonların önerdikleri isimlerden kimin olacağına dahi Cumhurbaşkanı karar vermektedir. AKP iktidarı boyunca sermayenin imdadına koşan YHK'nın, işçi sınıfını ve emekçileri kölelik koşullarına mahkûm etmekten başka bir icraatı olmadı.

Bakanlar Kurulu kararları ile grevler yasaklandı, YHK kararları ile işçi sınıfı hareketsiz kılındı, çaresizlik havası yaratılmak hedeflendi. Sektör, işletme vs. fark etmeksizin kirli, rezil yöntemlerle işçiler susturulmaya çalışıldı. "Eğer greve giderseniz, verdiğimiz zammı dahi alamaya-

Grev hakkını kullanmanın temel koşulu, hazırlık ve örgütlülüktür. Diğer bir koşul ise güçlü, dışarıya bir mücadeledir. O yüzden metal işçisi kendi göbek bağını kendisi kesmelidir. Grev yaşağına ve YHK tehdidine karşı işçiler olarak hızla tabandan birliğimizi güçlendirmeli, sendikaları bu yönde zorlamalıyız.

caksınız" denilerek üç kuruşluk ücretler, 3 yıllık sözleşmeler zorla kabul ettirildi. Şimdi de "Kırk satır mı, kırk katır mı?" dercesine, "YHK' mı, düşük zam mı?" dayatmasında bulunuyorlar.

2019 yılı içerisinde imzalanan sözleşmelerden ilk akla gelen örnekler, bir bakıma ibret verici oldular:

- Koç'un en kârlı şirketi olan TÜPRAŞ'ta, sendika ve yönetimin masada anlaşamaması üzerine işkolundaki grev yaşağını fırsat bilen Koç yönetimi, sözleşmeyi YHK'ya taşıdı. YHK ise, TÜPRAŞ yönetiminin verdiği zammın altında, %6'lık bir zamma ve 3 yıllık sözleşmeye karar verdi.

- Bursa-Mastaş fabrikasında, yönetimin sıfır zam dayatmasına karşı işçileri ikna turuna başlayan Özçelik-İş sendikası sandık oylamasından greve hayır kararını çıkartmıştı. En az enflasyon oranında zam alınır denilerek kandırılan işçilere, YHK'nın verdiği cevap %6 zam oldu.

- Kamu emekçilerini %4+3'e mahkûm eden sözleşme de YHK tarafından bağtlandı.

Metal işkolunda başlayan görüşmelerin nasıl devam edeceğini henüz belirsizliğini sürdürüyor. Metal işçilerinin öfkesi-

ni ve tepkisini eylemli bir çizgide ortaya koyacakları bir süreç işletilir de MESS köşeye sıkıştırılırsa, karşımıza grev yaşağı ve YHK çıkacağından şüphe duymamak gerek. Sözleşmenin YHK'nın inisiyatifine bırakılmasının metal işçisine faturası ise ağır olacaktır. Bu açıdan sendikaların sergileyecekleri tutum süreci etkileyecektir. Şu ana kadar sermayenin sözcülüğünü yapmaktan öteye geçmeyen sendika bürokrasisinin göstermelik grev kararlarının ardından gelen grev yasakları ve YHK'ya karşı herhangi bir hazırlık yapılmadığı oranda, metal işçisinin kaybetmesi işten bile değildir. Daha önce birçok kez grev yasakları, baskılar, YHK kararlarına maruz kalan metal işçilerinin deneyimleri gösteriyor ki milyarlarca lira maaş alan YHK üyelerinin işçiden yana bir karar vermesi eşyanın tabiatına aykırıdır.

DUR DEMEK METAL İŞÇİSİNİN ELİNDE!

Metal Grup TİS'lerinde asıl maddelerin konuşulacağı önümüzdeki günlerde, metal işçileri ipleri ellerine almalıdırlar. MESS cephesi, stratejisini kendi payına kazanım, diğer bir deyişle metal işçisine kaybettirmek olarak belirlemiştir. Stratejisine uygun bir şekilde de taktik saldırı-

larını belirlemiş, ona göre adım atıyor.

Grev yasaklarını ve işçi düşmanı YHK'nın kararlarını tanımamak, sözleşmeyi masada bitirmeye çalışan anlayışlara son vermektir. Demek oluyor ki fiili-meşru mücadele hattını esas alan, insanca yaşam hakkını elde etmek için kazanana kadar grev anlayışıyla hareket etmek gerekiyor.

Grev hakkını kullanmanın temel koşulu, hazırlık ve örgütlülüktür. Diğer bir koşul ise güçlü, dışarıya bir mücadeledir. O yüzden metal işçisi kendi göbek bağını kendisi kesmelidir. Grev yaşağına ve YHK tehdidine karşı işçiler olarak hızla tabandan birliğimizi güçlendirmeli, sendikaları bu yönde zorlamalıyız. Grev anı gelip çatığında harekete geçecek grev komiteleri belirlemeliyiz. Başta konfederasyonlara bağlı işçiler olmak üzere işçi sınıfının farklı kesimlerinin yapacakları dayanışma eylemleri metal işçilerinin elini güçlendirecektir. Mücadeleyi sonuna kadar götürme iradesi gösteren taraf savaşı kazanacak taraf olacaktır. Geleceği kazanmak istiyorsak vakit kaybetmeden metal işçisinin birliğini güçlendirmeli, enerjisini açığa çıkarmalı, harekete geçebileceği kanalları yaratmalıyız.

İşçilere sosyal medya baskıları

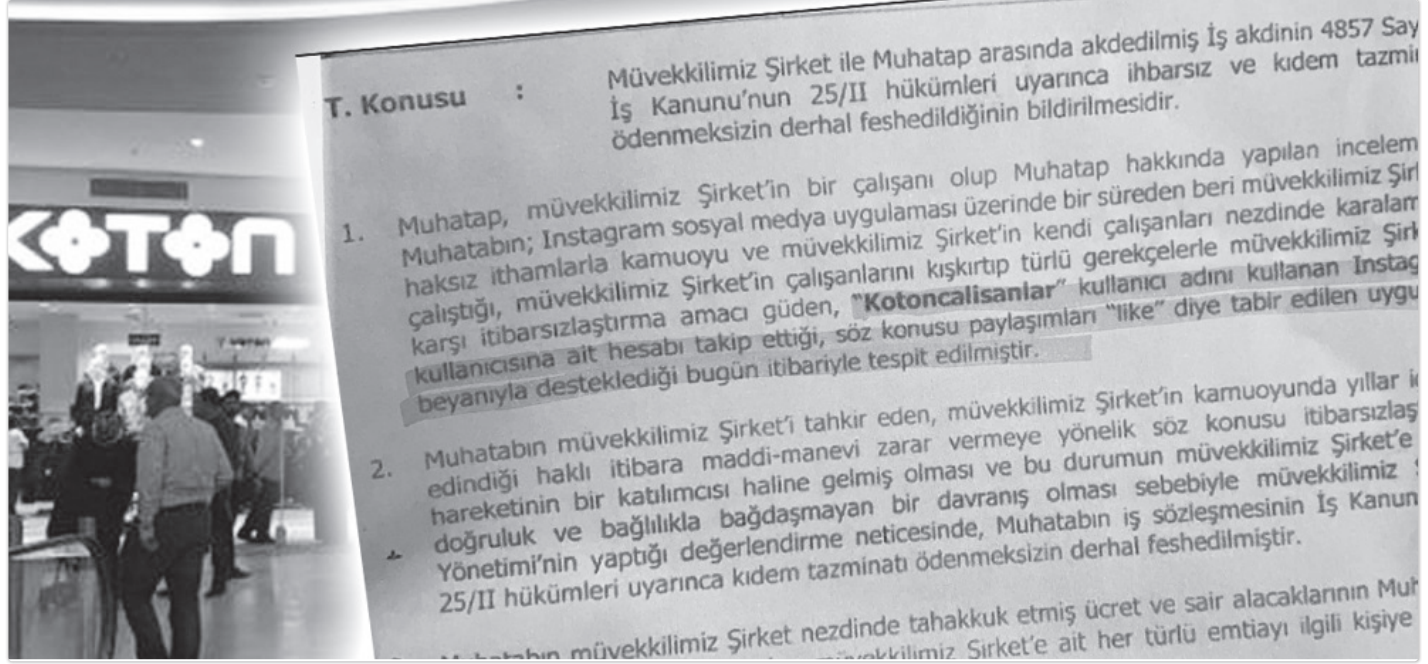
İşçi sınıfı çok yönlü bir kuşatma altında tutuluyor. Sabahın karanlığından gecenin karanlığına, gün yüzü görmeden, kölelik koşullarında çalışan işçiler bu sömürden kurtulmak için girişebilecekleri tüm imkânlardan mahrum bırakılıyorlar.

Öylesine ağır sömürü koşullarında çalışmak zorunda kalıyorlar ki bırakın sosyal kültürel faaliyetlerde bulunabilmeyi, zorunlu ailevi ihtiyaçlarını bile karşılayamıyorlar. Hem en yakınlarından hem de kendi arkadaşlarından tam anlamıyla tecrit ediliyorlar. Sermaye devletinin hapisanelerde uygulamaya çalıştığı tecrit ve tretman politikası, kapitalist sistemin artık toplama kampı haline getirdiği sanayi bölgelerinde, fabrikalarda da uygun araç ve yöntemlerle hayata geçiriliyor.

Türk ceza sistemini rehabilitasyon politikalarıyla birlikte uygulayan sermaye devleti siyasi tutsakları "topluma kazandırma" yalanıyla "rehabilitate" ederek, daha açık deyimle kişiliksizleştirerek sindirmeye çalıştığı gibi, baş düşmanı işçi sınıfının mensuplarını da benzeri bir politikayla ezmeye, kimliksizleştirmeye çalışmaktadır.

Son olarak maden ve metal işçilerinin Ankara yürüyüşünde olduğu gibi, devletin baskı yöntemleri işçi ve emekçileri zapturapt altına almanın şiddet boyutunu gözler önüne seriyor. Sinsice hayata geçirilen bir diğer uygulama ise işçileri yalnızlaştırmak, birbirlerinden koparmaktır. Tatil hakkı bile olmadan devam eden ağır çalışma saatlerinin tek amacı sadece daha fazla kâr değildir. Elde edilecek bu haksız kazançla birlikte bir diğer amaç da işçilerin sosyal yaşamla bağlarını koparmak, onları sadece çalışmaya programlanmış birer robota çevirmektir.

Yaptığı işten başlayarak sırayla en yakındakilerine, birlikte çalıştığı arkadaşlarına kadar yabancılaşmış, bilinçsiz işçi yığınları için bu karanlıkta görülebilen tek belirti bu düzenin değişmeyeceğine olan yarıdır. İşçi sınıfının önüne türlü engel-

Sermaye sınıfı kendisini, dolayısıyla sömürü düzenini tehlikeye sokacak her türlü gelişmeye karşı teyakuzda beklemektedir. İşçi sınıfının elindeki en basit haberleşme, iletişim araçları işçiler için örgütlenmeye, haklarını aramaya, harekete geçmeye yaradığında yasaklar da başlamaktadır.

ler çıkarılarak onu kurtuluşa götüreceği yola ulaşması engellenmektedir. Aynı şekilde işçi sınıfını kurtuluşa götüreceği yol ve yöntemlerin ona taşınması da yine çeşitli yol ve yöntemlerle engellenmektedir.

HİÇBİR ŞEY TESADÜF DEĞİL

Son yılların en popüler iletişim aracı olan sosyal medya oldukça yaygın kullanılıyor. Kuşkusuz işçiler de sosyal medya imkânlarını kendilerince değerlendirmeye çalışıyorlar. Ancak tam da burada işçilerin karşısına yine yasaklar çıkmaktadır. Fabrikalarda telefon kullanılmasının yasaklanmasını "iş güvenliği" adıyla İş Kanunu'na ekleyerek yasaklayan devlet, patronların bu alandaki pervasızlığına çok doğal olarak sessiz kalıyor. Bilmekteyiz ki birçok fabrikada işçilerin cep telefonları işbaşından önce patronların

görevlendiği şahıslar tarafından toplatılmakta, işçilerin iletişim özgürlüğüne el konulmaktadır. Bu yapılan, sermayenin çok bilinçli bir saldırıdır. Kaldı ki yakın bir zaman önce gerçekleşen ve Metal İşçileri Birliği'nin yayılmasına öncülük ettiği Metal Fırtına'da, 3. hava limanı işçilerinin çalışma koşullarının gün yüzüne çıkmasında, DEV TEKSTİL sendikasının sosyal medya araçlarıyla işçilerin yaşadığı sorunların duyulmasını sağlamasında vb. sosyal medya imkânlarının nasıl bir işlev gördüğü ortaya çıkmıştır.

Son olarak giyim işkolunun öne çıkan satış mağazalardan biri olan Koton'da yaşananlar da bu gerçeğe işaret etmektedir. Koton işçileri, kölece çalışma koşullarına karşı Koop-İş Sendikası'nda örgütlenmelerinin ardından işten atma saldırısıyla karşılaştılar. İşçilerin ağır sömürü, baskı ve mobbinge karşı sosyal medyada tepkilerini dile getirmeleri ve

bu yöndeki paylaşımları beğenmeleri, işten atma saldırısına gerekçe olarak gösterildi.

BİRLİK OLMAK ŞART!

Sermaye sınıfı kendisini, dolayısıyla sömürü düzenini tehlikeye sokacak her türlü gelişmeye karşı teyakuzda beklemektedir. İşçi sınıfının elindeki en basit haberleşme, iletişim araçları işçiler için örgütlenmeye, haklarını aramaya, harekete geçmeye yaradığında yasaklar da başlamaktadır. Türkiye dahil tüm diğer kapitalist ülkelerdeki toplumsal eylemler söz konusu olduğunda Twitter'dan Facebook'a kadar tüm iletişim araçları yasaklanabilmektedir. Sosyal medya gözetimi ve tutuklamaları olmakta, muhalif medya organları anında kapatılmakta, yayınlanmış haberlere bile erişim engeli getirilmektedir. Koton örneğinde olduğu gibi, sermayedarlar da sahipleri olduğu devletin yaptığı gibi yapmakta, sosyal medya paylaşımlarını gerekçe göstererek işten atma saldırısını devreye sokmaktadır.

Sermaye iktidarı ve tek tek kapitalistler tarafından en temel hak ve özgürlüklerin gasp edilmesine karşı işçi sınıfının birlik olmak, örgütlenmek ve mücadele etmekten başka bir seçeneği yoktur.

Trakya'da tutuklanan Ekrem Yavuz Balta serbest bırakıldı

4 Ekim günü Trakya'da DEV TEKSİL'e yönelik olarak gerçekleştirilen polis operasyonunun devamında tutuklanan 7 kişiden biri olan Ekrem Yavuz

Balta serbest bırakıldı.

Balta'nın serbest bırakıldığını duyan DEV TEKSTİL, "Bir kez daha görmüş olduk ki burjuva hukuku kendi yasaları-

nı çiğneyerek bizlere göz dağı vermeye kalkmaktadır. İşçi sınıfı mücadelesini sonuna kadar savunmaya, büyümeye devam edeceğiz" dedi.

Trakya'da tutuklanan sınıf devrimcilerinden mektup

Sermaye devletinin 4 Ekim'de Trakya'da devrimci sınıf faaliyetine yönelik olarak düzenlediği polis operasyonunun ardından tutuklanan 7 kişiden Ali Karaçam ve Veli Karaçam, gazetemize mektup gönderdi.

Tutuklama saldırısının politik arka planını ve hukuksuzluğunu anlatan Karaçam kardeşler, "Merhabu olduğumuz işçi sınıfının haklı davasından aldığımız güçle, başımız dik avluda volta atıyoruz" dedi.

Karaçam kardeşlerin mektubu şöyle:

"Merhaba yoldaşlar, dostlar

Bizler 4 Ekim sabahı evlerinin camları kırılarak, bir şafak operasyonu ile gözetilme alanan sınıf devrimcileri, sendika temsilci ve yöneticileri, EYT mağdurları, tacize tecavüze ve çifte sömürüye karşı gelen kadınlar, parasız eğitim isteyen öğrenciler ve insanca çalışma ve yaşam koşulları isteyen işçileriz.

İlk andan itibaren maruz kaldığımız bu saldırıyı anlatmak ve paylaşmak istedik. Sizin de bildiği gibi gerçekleri söylediğimiz, doğruyu amansızca savunduğumuz için cezaevine tıkdık. Bu koşullarda bunu ancak şimdi yapabiliyoruz. Düşünün ki içme suyu hakkımızı 4 gün sonra elde edebildik.

Şunun farkındayız, dün işçilerin, emekçilerin, devrimcilerin ve ilerici sınıfların maruz kaldıkları baskı ve saldırıları işçi sınıfına ve emekçilere anlatma çabasıydık. Dün bunları yaparken karanlığın elleri tepemizdedi. Şimdi ise karanlığın elleri bize dokundu. Dün fabrikalarda, üniversitelerde ve okullarda baskı ve zor ile tecrit altındaydık, şimdi ise cezaevinde aynı baskı ve zoru yaşıyoruz. Onlarca kişinin keyfi bir biçimde 8 gün gözaltında tutulmasına ve 7 kişinin tutuklanmasına yol açan polis tarafından hazırlanan tiyatrosahnesine gelelim. Çorlu Cumhuri-

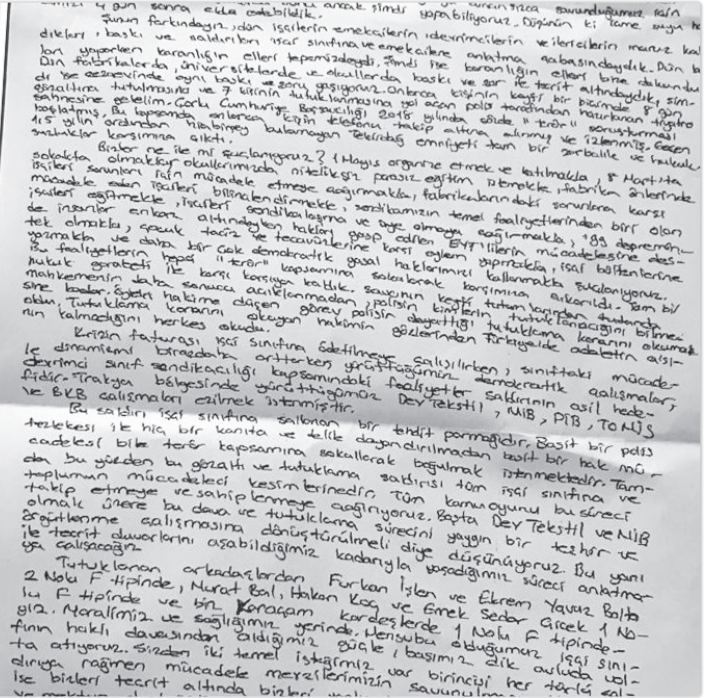
yet Başsavcılığı 2018 yılında sözde "terör" soruşturması başlatmış. Bu kapsamda onlarca kişinin telefonu takip altına alınmış ve izlenmiş. Geçen 1,5 yılın ardından hiçbir şey bulamayan Tekirdağ emniyeti tam bir zorbalık ve hukuksuzlukla karşıımıza çıktı.

Bizler ne ile mi suçlanıyoruz? 1 Mayıs organize etmek ve katılmakla, 8 Mart'ta sokakta olmakla, okullarımızda nitelikli parasız eğitim istemekle, fabrika önlerinde işçileri sorunları için mücadele etmeye çağırarak, fabrikalarındaki sorunlara karşı mücadele eden işçileri bilinçlendirmekle, sendikamızın temel faaliyetlerinden biri olan işçileri eğitmekle, işçileri sendikalaşma ve üye olmaya çağırarak, '99 depreminde insanlar enkaz altındayken hakları gasp edilen EYT'lilerin mücadelesine destek olmakla, çocuk taciz ve tecavüzlerine karşı eylem yapmakla, işçi bültenlerine yazmakla ve daha birçok demokratik yasal hakkımızı kullanmakla

suçlanıyoruz. Bu faaliyetlerin hepsi "terör" kapsamına sokularak karşıımıza çıkarıldı. Tam bir hukuk garabeti ile karşı karşıya kaldık. Savcının keyfi tutumlarından tutun da mahkemenin daha sonucunda açıklanmadan polis kimlerin tutuklanacağını bilmesine kadar. Öyle ki hakime düşen görev polisin dayattığı tutuklama kararını okumak oldu. Tutuklama kararını okuyan hakimin gözlerinden Türkiye'de adalet olmadığını herkes okudu.

Krizin faturası işçi sınıfına ödetilmeye çalışılırken, sınıftaki mücadele dinamiği biraz daha artarken, yürüttüğümüz demokratik çalışmalar, devrimci sınıf sendikacılığı kapsamındaki faaliyetler saldırının asıl hedefidir. Trakya bölgesinde yürüttüğümüz DEV TEKSTİL, MİB, PİB, TOMİS ve BKB çalışmaları ezilmek istenmiştir.

Bu saldırı işçi sınıfına sallanan bir tehdit parmağıdır. Basit bir polis fezlekesi ile hiçbir kanıt ve delile dayandırılma-

dan basit bir hak mücadelesi bile terör kapsamına sokularak boğulmak istenmektedir. Tam da bu yüzden bu gözaltı ve tutuklama saldırısı tüm işçi sınıfına ve topluma mücadelesi kesimlerinedir. Tüm kamuoyunu bu süreci takip etmeye ve sahiplenmeye çağırıyoruz. Başta DEV TEKSTİL ve MİB olmak üzere bu dava ve tutuklama sürecini yaygın bir teşhir ve örgütlenme çalışmasına dönüştürülmeli diye düşünüyoruz. Bu yanı ile tecrit duvarlarını aşabildiğimiz kadarıyla yaşadığımız süreci anlatmaya çalışacağız.

Tutuklanan arkadaşlardan Furkan İşler ve Ekrem Yavuz Balta 2 No'lu F tipinde, Murat Bal, Hakan Koç ve Emek Sedar Çiçek 1 No'lu F tipinde ve biz Karaçam kardeşler de 1 No'lu F tipindeyiz. Moralimiz ve sağlığımız yerinde. Mensubu olduğumuz işçi sınıfının haklı davasından aldığımız güçle, başımız dik avluda volta atıyoruz. Sizden iki temel isteğimiz var; birincisi her türlü saldırıya rağmen mücadele mevzilerimizin savunulması, ikincisi ise bizleri tecrit altında yalnız bırakmayacak olan kitap ve mektup desteğidir.

Dava sürecini takip eden, bizleri yalnız bırakmayan avukatlarımıza ve avukat dostlarımıza, yanı sıra da süreci yakından takip eden dostlara yoldaşlara teşekkür ederiz.

Tüm dostlara yoldaşlara kucak dolusu selamlar.

Ali Karaçam-Veli Karaçam
Tekirdağ 1 No'lu F Tipi B2"

Trakya'dan yükselen sese kulak verelim!

Tüm ileri kamuoyuna çağırımızdır;

Haksız ve hukuksuz bir şekilde gözaltı ve ardından tutuklama terörüyle karşılaşan sendikamızın üyeleri ve dostlarımız sermaye devletinin zindanlarında da köleliğe ve her türlü zulme karşı mücadeleyi yükseltmeye devam ediyor.

Onların yalnız olmadıklarını hissettirebilmek için dışarıdan seslerine ses olabilmeliyiz. O nedenle fabrikalarda, okullarda zulme karşı direnişi örgütlediğimiz her yerde keyfi ve hukuksuz tutuklamayı teşhir edebilmeli ve dayanışmayı yükseltmeliyiz

Sunacağımız her katkı mücadelenin büyümesine vesile olacaktır!

IBAN NO: TR57 0006 2000 4540 0006 6034 16

HESAP NO: 0454-6603416

DEVİRCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI
TRAKYA TEMSİLCİLİĞİ

DEV TEKSTİL GMYK Sonuç Bildirgesi

Sendikamızın Ekim ayı GMYK toplantısı gerçekleşti. Trakya temsilciliğimize dönük gerçekleştirilen operasyon sonrasında gerçekleşen GMYK toplantısında sendika üye ve yöneticilerine dönük baskı ve tutuklamalarla birlikte, AKP iktidarının Suriye operasyonu, derinleşen kriz, hükümetin yeni saldırı politikaları ve bunun tekstil işçilerine yansımaları gibi konu başlıkları ele alındı.

Ayrıca bu gündemlere ek olarak bir önceki GMYK'dan bu yana gerçekleştirilen faaliyetler değerlendirildi. Bu tartışmalar kapsamında aşağıdaki tespit ve değerlendirmelerin kamuoyu ile paylaşılması kararlaştırıldı.

TRAKYA TEMSİLCİLİĞİMİZE DÖNÜK SALDIRI VE POLİS OPERASYONU

Trakya bölgesinden sınıf devrimcilerine yapılan operasyon kapsamında 17 kişinin gözaltına alınması ve 7'sinin tutuklanması ile sonuçlanan düzmece operasyon, esas olarak bölgedeki işçi sınıfının hak alma ve haklarını geliştirme mücadelesini hedefleyen bir saldırdır. Bu saldırı dışarda izlenen savaş ve saldırı politikaları ile içeride uygulanan sosyal yıkım politikalarından bağımsız ele alınmaz.

Son dönem içinde sendikamızın faaliyetini yoğunlaştırdığı ve Çerkezköy'de yeni bir temsilcilik açtığı Trakya çalışmamızın, bu tür bir saldırıya maruz kalması da şaşırtıcı da değildir.

Sendikamız, Trakya temsilciliğimize gerçekleştirilen operasyonu Türkiye'de hak alma mücadelesi içerisinde olan diğer kurum ve kuruluşlara dönük saldırılardan, işçi ve emekçilere dönük hak gasplarından, başta örgütlenme hakkı olmak üzere demokratik hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırmaya dönük toplam politikaların bir parçası saymaktadır.

Sendikamız önümüzdeki dönem artarak devam edeceğini düşündüğümüz bu tür saldırılara karşı en iyi cevabı örgütlenme ve faaliyet kapasitesini daha da artırarak ve sermaye devletin demokratik hak ve özgürlüklere dönük saldırılarına daha cepheden karşı koyarak verecektir.

GMYK'mız başta tekstil işçileri olmak üzere tüm işçi sınıfını, ilerici ve devrimci güçleri, sendikalar ve kitle örgütlerini bu tür saldırılara karşı daha aktif tutum almaya çağırılmaktadır.

SURİYE TOPRAKLARINA OPERASYON VE SAVAŞ, SALDIRI POLİTİKALARI

Sendikamız sermaye devletinin uluslararası yağma savaşından pay kapmak ve bu arada Kürt halkının Suriye topraklarındaki mevcut kazanımlarını ortadan kaldırmak hedefi güden askeri operasyonun tamamen karşısındadır. AKP hükümetinin kendini kurtarma istem gayesine dayandığı açık olan ve bin bir yalanla biz işçi emekçilere pazarlanmaya çalışılan bu girişimin Ortadoğu haklarına daha fazla ve kan ve gözyaşı getirmek dışında bir sonucu olmayacaktır. Tüm Ortadoğu halklarının kardeşçe ve barış içinde bir arada yaşamasının ancak ezilen halklar ve işçi sınıfının ortak mücadelesinin ürünü olarak gerçekleşebileceğine inanan sendikamız; işçi sınıfı ve emekçileri bu operasyonda dâhil olmak üzere Ortadoğu'ya yönelik her türlü savaş ve saldırganlık politikalarına karşı çıkmaya, Kürtler dâhil olmak üzere bütün ezilen halkların kendi kaderini tayin hakkına saygı göstermeye çağırılmaktadır.

- Süre giden Kürt sorununu işçi sınıfı ve emekçileri bölmenin, şovenist politikalarla onun bilincini ve ortak mücadelesini sekteye uğratmanın bir aracı olarak kullanan sermaye çevrelerinin ve siyasal iktidarın operasyon vesilesiyle bu çabasına daha da hız verdiği görülmektedir. İşbirlikçi basının katkılarıyla sürdürülen bu bölücü, ırkçı, şovenist kampanyalarının geçmiş dönemlere göre daha başarısız ve etkisiz kaldığı fabrikalardan yansıyan

somut gözlemler üzerinden görülebilmektedir. Önümüzdeki dönem boyunca çalışma yürütülen bütün alanlarda bu şovenist politikalarının karşısına işçilerin birliği halkların kardeşliği şiarını rehber edinerek çıkmak dönemin en başlıca görevlerinden biridir.

- Sermaye sınıfı ve AKP iktidarı kendi yayılmacı politikalarının ürünü olan savaşın tüm faturasını biz işçi emekçilerin sırtına yıkmayı hedeflemektedir. Savaş politikalarının ekonomik ve sosyal sonuçlarının döne döne işlenmesi diğer önemli bir görev alanı olarak önümüzde durmaktadır.

EKONOMİK KRİZ VE ASGARİ ÜCRET TARTIŞMALARI

- Hükümet çevrelerinin tüm açıklamalarının aksine ekonomik kriz derinleşerek sürmektedir. Krizin faturasını işçi sınıfı ve emekçilerin sırtına bindirmeye yönelik politikaları aralıksız olarak sürdüren hükümetin açıkladığı yeni ekonomik program ve gündemde olan diğer saldırı başlıkları bunun en temel göstergesidir. Sendikamız kriz sürecinin başından itibaren gerek tek tek örgütlenme çabaları ile gerekse geniş sınıf kitlelerine dönük aydınlatma ve bilgilendirme çalışmaları krizin sonuçlarına karşı mücadeleyi büyütme çalışmaktadır. Önümüzdeki dönem ile ilgili olarak kullanılan araçların çeşitlendirilerek yaygınlaştırılması tek tek örgütlenme çabalarına da bu doğrultuda ağırlık verilmesi karar altına alınmıştır.

- Meclisin yeniden açılması ile birlikte

gündeme gelen asgari ücret tartışmaları mevcut kriz koşullarında en önemli gündemlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Milyonlarca işçiyi ilgilendiren asgari ücret süreci dönem boyunca özel bir çalışmaya konu edilecektir. Yaygın ve etkin bir bilgilendirme çalışmasının yanı sıra bu süreç boyunca tek tek işletmelere dayalı özel çalışmalarının ön plana alınması alınan kararlardan bir tanesidir. Aynı zamanda sendikamız asgari ücret döneminde sınıfın tabana dayalı talep ve istemlerinin sürece hakim kılınması için de imkânları ölçüsünde çaba gösterecektir.

- Yaklaşan '25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü' toplantımızın diğer bir önemli başlığı olmuştur. Toplumun her dönem gündeminde bulunan ve bir türlü önüne geçilemeyen kadın cinayetlerinin yanı sıra işçi kadınların çalışma koşulları içinde karşı karşıya kaldıkları çok yönlü şiddet bu dönem faaliyetimizin temel gündemi olacak. Bu doğrultuda düzenlenen eylemlere sendikamız aktif olarak katılacak imkân olan temsilciliklerimiz bu konuda etkinlikler düzenleyecektir.

- Son olarak sendika yayınlarımız değerlendirilmiş, bültenin teknik ve içeriği daha işlevsel kullanılması için planlamalar yapılmıştır. Sosyal medya hesabının ve web adreslerinin güçlendirilmesi üzerinden tartışmalar yürüterek toplantı sonlandırılmıştır.

**DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI
GENİŞLETİLMİŞ MERKEZİ YÜRÜTME KURULU**

20 Ekim 2019

Valfsan işçileri direnişlerini sürdürüyor

Tuzla'da Valfsan fabrikasında işten atma saldırısına karşı direnişe geçen işçiler işe geri dönene kadar mücadelelerini sürdüreceklerini vurguladı.

11 Ekim'de işten çıkarılan ve 24 Ekim'de Serbest Bölge önünde direnişe geçen Valfsan işçileri 30 Ekim'de de sabah 06.30'dan itibaren önlükleriyle işçi servislerini karşılamaya başladı.

Serbest Bölge önünde sohbet ettiğimiz Valfsan işçileri, içerideki baskı ve mobbing sonucu temsilcilerin yönlendirmesiyle işten çıkarıldıklarını ifade etti. Atılan işçilerden Vedat Palantöken içerideki baskıya örnek olarak tek presten çift prese geçiş sürecini anlattı. Tek presten çift prese geçişte temsilciler Berin Topaloğlu ile Ali Aslanoğlu'nun da destek verdiğini, geçiş sırasında kalite noktasında kendilerine herhangi bir baskı yapılmayacağını söylediğini ancak geçiş tamamlanınca bu sebepten sürekli tutanaklar yediklerini ifade etti. Tutanağa gerekçe olarak gösterilen bozuk malların kim tarafından çıkarıldığı dahi tespit edilmeden göze batan isimlere tutanak tutulduğunu söyledi. Hatta kendisinin de içeride iş kazası geçirdiğini, yaralandığı yetmezmiş gibi üzerine iş kazası sebebiyle ihtar çekildiğini söyleyen Palantöken bu baskılara ses çıkardıkları için işten atıldıklarını söyledi.

İşten çıkarıldıkları süreçte ilk olarak 17. Maddeden işlem yapıldığını ancak sonrasında 5 kişi için gerekçenin 25/2'ye çevrilerek kıdem ve ihbar tazminatlarına el konulmak istendiğini ifade eden işçiler, bu ayak oyununa geçit vermediklerini söyleyerek şu an tazminatlarını aldıklarını, hukuki süreci de işlettiklerini belirtti. Konuştuğumuz işçiler, 25/2'nin 17. Maddeye çevrilmesinin, kıdem ve ihbar tazminatlarını almalarının bir lütf olmadığını, asıl talepleri olan işe iade için mücadeleye devam edeceklerini vurguladı.

Kapı önü direnişi kararını atılan 10 işçi olarak aldıklarını, direnişe fiili bir şekilde çıktıklarını ifade eden işçiler şubeden destek beklediklerini söylüyorlar. Birleşik Metal-İş İstanbul Şubesi'nin konuyla ilgili kamuoyuna yönelik herhangi bir açıklaması bulunmazken sendika, çalışan Valfsan işçilerini de konu hakkında bilgilendirmiş değil.

Bekleştikteki Valfsan işçileri, temsilcilerin içeride kara propagandaya başvurduğunu söyleyerek kendilerine dair "para aldılar" gibi söylentilerin yayıldığını ifade ediyorlar. Serbest Bölge fab-

rikalarındaki işçiler, "direnişteki işçilere desteğe giderseniz tazminatsız işten atılırsınız" diyerek korkutuluyorlar.

İlk olarak Serbest Bölge önüne bir çadır kuracaklarını söyleyen Valfsan işçileri, süreç geliştikçe farklı yol ve yöntemlerle de seslerini her yere taşıyacaklarını ifade ederek "Atılan işçilerin geri alınması", "içeride demokratik yöntemlerle temsilcilik seçimlerinin yapılması" ve "işçi kıyımına son verilmesi" talepleri ile mücadeleye devam edeceklerini söylediler.

KIZIL BAYRAK / TUZLA

Maltepe Belediyesi'nde işten atma saldırısına ve hak gaspına karşı direnişteki işçilerin 'işe geri dönme' talebini belediye kabul etti ve aylık 270 lira zam teklifinde bulundu.

REFERANDUMUN SONUCU: DİRENİŞE DEVAM

Maltepe Belediyesi ve CHP yöneticileri ve Genel-İş arasında görüşme yapıldı. Görüşmede belediye, atılan işçilerin işe geri alınması ve aylık 270 lira zam teklif etti. Belediyenin zam teklifinin, işçilerin 'toplu sözleşmenin uygulanması' talebi doğrultusundaki zammın altında kaldığı kaydedildi.

Aydınnevler şantiyesinde direnişlerini sürdüren işçiler, belediyenin teklifini kabul edip etmemeye karar vermek için referandum yaptı. Referandumun sonucunda işçiler, 122 oya karşı 206 oyla 'direnişe devam' kararı aldı. Kararın ar-

Maltepe Belediyesi'nde işçilerden 'direnişe devam' kararı

dından konuşma yapan Genel-İş Anadolu Yakası 2 Nolu Şubesi Başkanı Yenigün Özen Dolgun, "Çıkan iradenin arkasında duracağız" diyerek "Yılğınlık yok direniş var" sloganıyla konuşmasını tamamladı.

Diğer yandan işçilerle dayanışmanın ve destek ziyaretlerinin aralıksız sürdüğü şantiyeye, Üsküdar Belediyesi'nde işten atma saldırısına karşı haklarını arayan işçiler geldi.

DİRENİŞİN TALEPLERİ

Maltepe Belediyesi'nde çalışan DİSK/Genel-İş İstanbul Anadolu Yakası 2 Nolu Şube Yönetim Kurulu Üyesi Alkan Okuducu, toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasını istediği için 6 Ekim'de işten çıkarılmıştı. 7 Ekim'de direnişe başlayan Okuducu'ya destek veren Genel-İş üyesi Ali Sönmez ve Serkan Bal ile işçi Gürsel Kahraman da işten atılmış, 25 Ekim Cuma günü belediye işçileri iş bırakarak direnişi büyütüştü. Direniş ve talepleri reddeden belediye yönetimi ise işçileri karalamaya çalışırken, Aydınnevler'deki şantiyeye polis yığarak işçiler saldırtmıştı.

28 Ekim'de Fen İşleri Müdürlüğü, Veteriner İşleri ve Park ve Bahçeler Müdürlüğü işçilerinin de iş bırakarak katıldığı direnişin bir talebi atılan işçilerin geri alınması, diğeri de toplu sözleşme hükümlerinin uygulanması.

İşçi sınıfı ve şovenizm...

İşçi sınıfı hareketinin devrimi

Marx ve Engels, sınıf mücadelesine dayalı bilimsel öğretilerinin devrimci özünü oluşturan iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesi ve proletarya diktatörlüğü aracılığıyla sınıfsız toplumun inşası bağlamında, proletaryanın tarihsel rolünün açıklanması üzerinde özenle durdular. Sınıf mücadelesinin hedeflerini ve araçlarını, strateji ve taktiklerini, diğer siyasal sorunları (demokrasi sorunu, ulusal sorun, vb.) devrimci sınıfın perspektifinden ele aldılar. Proletaryanın sosyal soruna ilişkin berrak bir bilince sahip olmasını, sınıf bilincinin temel taşı saydılar. *"Modern sosyalizm tarafından amaçlanan"* dönüşümü, *"proletaryanın burjuvazi üzerinde zaferini ve bütün sınıfsal farklılıkları tasfiye ederek toplumun yeniden organizasyonu"*nu sağlamak olarak özetlediler.

İşçi sınıfının tarihsel rolünü temel alan bir siyasal hareket sosyalist kimliğini yitirmiş demektir. Bu temel bir ideolojik ölçüttür. İşçi sınıfının burjuvazinin egemenliğine son verecek biricik temel toplumsal güç olduğu konusunda şüphe duyuyorsanız, onun bugünkü politik açıdan geri konumunu veri kabul edip, proletarya dışı katmanlarda devrimci özne arıyor ve ona devrimi yapabilecek rol yüklüyorsanız, marksist devrim teorisiyle bir ilişkiniz kalmamış demektir.

Marx ve Engels, bütün temel sorunlar gibi ulusal sorunun, dolayısıyla ulusal düşmanlıkların temelinde de kapitalist özel mülkiyet düzeninin yattığını ve bu düzeni yıkacak biricik gücünse devrimci proletarya olduğunu bilimsel açıdan ortaya koydular. Bu öğretilere dayanmadan "Rojava devrimi"ne ilişkin yapılacak değerlendirmeler ve çözüm önerileri halkçı demokrat bir perspektifin ifadesi olabilir ancak ve bilimsel bir değer taşımaz. Bugün burjuva demokrasisinin beşiği sayılan gelişmiş kapitalist ülkelerde dahi ulusal kimlikler üzerinde çatışmalar yaşanmakta, azınlıklara karşı düşmanlık ve ırkçılık son yılların en önemli olgularından biri olarak önümüzde durmaktadır. Bu, en demokratik biçimiyle bile burjuva toplumunun tüm öteki siyasal sorunlar

gibi ulusal sorunun çözümünde de iflas ettiğinin göstergesidir.

Ütopik sosyalistler iktidardaki yöneticilere ahlaki ve vicdani çağrılar yapıp, taleplerde bulunarak emekçilerin sorunlarına çözüm bulmaya çalışıyorlardı. Bugün Kürt halkına yönelen saldırı ve katliamlar karşısında da benzer bir tutum sergilenebilmektedir. Oysa kapitalist düzen koşullarında işçi sınıfı harekete geçmeden, böylece özel mülkiyet düzenine son verilmeden, bu sorunların köklü çözümünün mümkün olmadığını bütün bir tarihsel deneyim açıklıkla ve döne döne ortaya koymuştur.

29 Kasım 1847'de Marx, 1830 Polonya ayaklanmasının 17. yılı vesilesiyle yaptığı konuşmada şunları söyler *"Halkların gerçek anlamda birleşmeleri için ortak çıkarlarının olması gerekiyor. Ortak çıkarlarının olması için mevcut mülkiyet ilişkilerinin tasfiye edilmesi gerekiyor. Zira var olan mülkiyet ilişkileri halkların birbirlerini sömürmesini, bağımlı kılmasını sağlamaktadır. Var olan mülkiyet ilişkilerini tasfiye etmek çalışan sınıfın ortak çıkarıdır. Sadece işçi sınıfı bu güce sahiptir. Proletaryanın burjuvazi üzerindeki zaferi aynı zamanda değişik halkları birbirine karşı karşıya getiren ulusal ve ekonomik çelişkilerin üzerindeki zaferi demektir. Proletaryanın burjuvazi üzerindeki zaferi aynı zamanda ezilen uluslar için de zafer işareti olacaktır."* (Marx-Engels, *Werke*, Band 4, s.416)

ENGELS'İN ÖNGÖRÜSÜ!

August Bebel, Avrupa'da büyük devletler arasında çıkacak bir savaşın sosyalizmin zafer kazanmasını hızlandıracağına, bu sürecin sosyalizmin zaferi ile taçlanacağına inanıyordu. Engels, 22 Aralık 1882 tarihli mektubunda, Bebel'in bu iyimserliğine karşı şunları söylüyordu: *"Bir Avrupa savaşını büyük bir talihsizlik olarak görüyorum. Bu defa çok ciddi bir şekilde, şovenizm ateşi her tarafa sıçrayacaktır. Zira her halk kendi varlığı için savaşa girecek... Fransa'da olduğu gibi, Almanya'da partimizi de şovenizmin dalgasının altında kalacak, paramparça*

olacaktır. ... Böyle bir savaş devrimi on yıl geriye atacak, atacağına inanıyorum -elbette bu kez herşey [devrim] çok daha köklü ve esaslı olacaktır." (*Werke*, Band 35, s.416)

Engels, 1800'lerin son çeyreğinde kapitalist gelişmenin ulaştığı düzeyi, İngiltere, Belçika, Fransa gibi ülkelerin sömürgeleştirmesini yakında izliyor, işçi hareketi açısından ortaya çıkan sonuçlar üzerinden değerlendirmeler yapıyordu. Ekonomide tekelci gelişme, politikada yayılcı politikaların gündeme gelmesi, işçi sınıfı saflarında işçi aristokrasinin ortaya çıkması, bütün bu olgular "ulusal çıkarlar" ve şovenizmin güçlenen maddi toplumsal temelinde de işaret ediyordu. 20. yüzyılın başlarında, dünyanın büyük emperyalist güçler arasında paylaşılması tamamlanmış bulunuyordu. Ve yeniden paylaşımın bir emperyalist dünya savaşından başka bir yolu olmadığı artık işçi hareketi içinde tartışılıyordu.

Parvus, *"Sosyal Devrim ve Sömürge Politikası"* başlığı altında yayımladığı bir makalede (27 Ocak 1898), Avrupa güçleri arasındaki bir dünya savaşına dikkat çekiyor, işçi hareketi içinde oportünizmin ve sosyal şovenizmin güçlenme tehlikesine işaret ediyordu. Zira burjuvazi, sömürgelerdeki varlığını, bir taraftan "uygarlığı" yaymak ve diğer taraftan kendi ülke işçilerinin refahını sağlamak olarak gerekçelendiriyor, böylece sömürgeci politikalarını kendi halkı nezdinde meşrulaştırmaya çalışıyordu.

"BÖL VE YÖNET!"

Makyavel, 1532 yılında kaleme aldığı *Prens* isimli çok ünlü kitabında, "böl ve yönet" politikasını yöneticilerin iktidarlarını korumalarının en önemli aracı olarak önermişti. Burjuvazi için bugün de güncelliğini koruyan bu politika, tarih boyunca işçi sınıfı hareketi içinde sistematik bir biçimde şovenizm üzerinden yapılmıştır ve halen de yapılmaktadır.

Birinci emperyalist dünya savaşını başladığında, o dönem dünya işçi hareketinin öncü partisi sayılan SPD'nin kendi

emperyalist burjuvazisine "barış" ilan etmesi, Engels'in *"Almanya'da partimiz de şovenizmin dalgasının altında kalacak, paramparça olacaktır"* öngörüsünün pratikte tam bir doğrulanması olmuştur.

Savaşın başlamasıyla, bir tek Bolşevikler dışında, II. Enternasyonal'in tüm öteki partileri sosyal şoven (söylemde sosyalist, eylemde kendi burjuvazisinin yanında yer alan) ulusalcı partilere dönüşme sürecini tamamlamışlardı. Bu, uzun dönemdir yaşanan oportünist evrimin doğal bir sonucuuydu. Sözüm ona "işçi önderi" sosyal şovenistler "anayurt savunması" ve "iç barış" söylemlerine sarılıyor, kendi burjuva egemen sınıflarının yayılcı politikalarına destek sunmak için savaş kredilerini onaylıyor, savaş hükümetlerinde yer alıyorlardı.

İşçi sınıfı hareketinin şovenist dalgaya kapılması, burjuvazinin ideolojik-politik zaferi demektir. Daha öncesinde kendi burjuva iktidarlarına karşı mücadeleyi, savaşı iç savaşa dönüştürme kararlarını onaylayan partiler, savaş öncesinde birden fazla kez aldıkları bu kararları bir günde çöpe attılar. Savaşı meşrulaştırmak için kendi burjuvazilerinin "anayurt savunması" tezlerini ilerici gerekçelerle mazur göstermeye çalıştılar. Alman sosyal şovenleri despotik Rusya'nın yenilgisinin dünya işçi sınıfının çıkarına olduğunu iddia ederlerken, örneğin Fransız sosyal şovenleri de, Alman-Prusya militarizmine karşı "büyük devrimin" ve Aydınlanma'nın ülkesi Fransa için "anayurt savunması" diyebiliyorlardı. Her iki taraf da kendi rezil tezlerini savunurlarken, büyük bir utanmazlıkla Marx ve Engels'i referans göstermekten de geri durmuyorlardı.

Her iki sosyal şovenler kampı da savaşın sınıf karakterini gizlemek, onu kendileri için bir "savunma" savaşı olarak göstermek için burjuvazi hesabına çok özel bir çaba sarf ediyorlardı. Savaş esnasında devrimci enternasyonalizm bayrağını yükseklerde tutan Lenin önderliğindeki Bolşevikler ise savaşın sınıf niteliğini ve gerçek amacını ortaya koyuyorlardı: *"(Savaş) ücretli köleliği devam ettirmek,*

Devrimci tarihten öğretici notlar

A. Eren

güçlendirmek içindir; çünkü savaş proletaryayı bölüp sindirir; kapitalistler ise, savaşla zenginleştikleri, ulusal önyargıları kıskırttıkları ve en özgürlükçü ve cumhuriyetçi olanlarında bile hortlayan gerici-liği güçlendirdikleri için bundan faydalanırlar.” (Lenin, Sosyalizm ve Savaş)

Engels’in “elbette bu kez herşey [devrim] çok daha köklü ve esaslı olacaktır” öngörüsünün Büyük Ekim Devrimi’yle doğrulanması bir rastlantı değildir. İnsanlık tarihinde ilk kez olarak işçi sınıfı, sömürücü olmayan, zincirlerinden başka kaybedecek hiçbir şeyi olmayan bir sınıf, mülk sahibi sınıfları devirerek iktidarı ele geçirmişti. Bu özelliği ile Ekim Devrimi insanlık tarihinin gördüğü en köklü devrimdi. Şovenizme ve sosyal şovenizme karşı sistematik olarak mücadele etmeden işçi sınıfının devrimci birliğini sağlamak ve dolayısıyla toplumsal devrimi zafere ulaştırmak imkansızdır. Lenin önderliğindeki Bolşevikler yaptığı tam olarak bu olmuştu. Onların bakış açısına göre, “Kendi ulusunun başka uluslar üzerindeki en küçük baskısına izin veren hiçbir proleter, sosyalist bir proleter olamaz”dı. Bu bakış, buna dayalı kararlı ve soluklu mücadele olmasaydı, Ekim Devrimi’nin zaferi de olamazdı.

“BAŞKA BİR ULUSU EZEN BİR ULUS ÖZGÜR OLAMAZ!”

Emperyalizmin ve gerici burjuvazinin yayılmacı ve halkları birbirine kırdırma hedefleyen politikaları, yıllardır Ortadoğu’da tam bir pervasızlıkla hayata geçiriliyor. Türk burjuvazisi de yıllardan beridir ve halen, bölge halklarına yönelik bu kirli yıkım ve katliam politikalarının tam göbeğinde duruyor. Bunu yaparken de işçi sınıfı ve emekçiler bu kirli politikalarına alet etmeye çalışılıyor ve bu konuda “sol”dan da belirgin bir destek görüyor.

Temelde Kürt halkının meşru ulusal demokratik kazanımlarını yok etmeyi hedefleyen işgal hareketine, düzenin sözde “sol” muhalefeti CHP, birtakım sözde “sol” yazarlar ve sanatçılar vb. tam destek sundular. “Barışçı dönemin” hümanistleri, insan hakları savunucuları utanmadan, ABD’ye “kafa tutuluyor” savlarıyla, sermaye sınıfının gerçek emellerini gizlemeye çalıştılar. Emekçi kitleleri savaş için harekete geçirmek amacıyla en demagojik ve ilkel yöntemlere başvurdular. Savaşın en gerçek ve en dolaysız amacının, Rojava’da Kürt halkının elde ettiği kazanımları tasfiye etmek,

militarist bir işgal hareketiyle Kürt halkını yerinden yurdundan etmek olduğunu gizlemeye çalıştılar. Kendi Kürtlerinin özgürlük ve eşitlik istemlerini baskı ve zulümle boğan Türk burjuvazisinin, Rojava’ya da tam da bu aynı nedenle saldırdığını en büyük bir arsızlık ve utanmazlıkla görmezlikten geldiler.

Türk burjuvazisi ve onun siyasal temsilcilerinin on beş yıldır izledikleri işçi sınıfı ve Kürt düşmanı politikalar gözetilmeden, Rojava Kürtlerine yönelik militarist saldırganlığı anlamak olanaklı değildir. Azgın sömürü sisteminin kurumsallaştırılması, işçi sınıfı başta olmak üzere diğer emekçi katmanlara dayatılmıştır. Kürt halkına yönelik sistematik şovenist saldırganlık, bu sömürü sistemin devamını sağlamak içindir.

Kürt halkının meşru ulusal demokratik kazanımlarına ve bu kazanımları savunma iradesine karşı sürdürülen bir kirli savaşta, ikirciksiz bir tutumla Kürt halkını yanında yer almayanlar, hangi gerekçenin arkasına saklanırlarsa saklansınlar şovenizmin batağında yer almaktadırlar. Ulusal sorunda temel tezlerden biri ulusların kendi kaderine tayin hakkıdır. Bu hakkı tanımayanlar ve bunun gereklerine uygun hareket etmeyenler şovenisttirler.

ULUSAL VE SOSYAL SORUNUN DİYALEKTİK BİRLİĞİ

Devrimci Marksizm, ulusal sorun ve sömürge sorununu soyut politik yaklaşımlar üzerinden değil, sosyal mücadelelerle, sınıfsal sorunla doğrudan ilişkilendirerek, ona bağlı kılarak ele almış, böylece gerçek devrimci çözüm yolunu göstermiştir. Ulusal sorunun sosyal muhtevasının öne çıkarılması, işçi sınıfının programatik perspektifi açısından temel önemdedir. Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında ulusal kurtuluş hareketlerinin yaygınlaşması, sosyal sorunun tali plana düşmesi gibi görünmüştü. Aynı durum 12 Eylül yenilgisinin, özellikle de ’89 yıkılışının ardından, Türkiye’de Kürt sorunu üzerinden kendini gösterdi.

Marksist diyalektik, doğa, toplum ve politik olaylar arasındaki ilişkinin geçişken ve hareket halinde olduğunu, gelişen bir olayın tersinden beklenmedik bir sonuç yaratabileceğini gözetir. Lenin, Büyük Fransız Devrimi izleyen savaşın başlangıçta devrim Fransa’sı için haklı bir ulusal savaş olduğunu, ama gelişim süreci içinde “emperyalist” bir egemenlik savaşına dönüştüğüne işaret eder. Dolayısıyla ulusal sorun, genel sınıf mücadelesinden bağımsız, kendi başına soyut bir sorun olarak değil, devrim sürecinin bir parçası ve onunla bağı içinde değerlendirilmek zorundadır.

Marksistler burjuvazinin mezar kazıcası proletaryanın ortaya çıkması ve bağımsız olarak kendi sınıf iktidarı uğruna mücadeleye atılmasından sonra, ulusal sorunların çözümüne artık bu sınıfın devrimci enerjisini gözeterek yaklaşmıştır. Paris proletaryasının Haziran ayaklanması, sınıflar arasındaki muğlaklıkları ortaya sermiş, devrimci lafazanlık ve liberalizmin maskesini yırtıp atmıştır. Bu ayaklanmanın Avrupa genelinde gelişen bütün politik olaylar üzerinde belirleyici etkisi olmuştur. Zira “toplumun devrimci çıkarlarını kendisinde toplayan bir sınıf başkaldır”mıştır (Marx).

Marx, Haziran ayaklanmasının politik sonuçları üzerine şunları söyler: “Ulusal

bağımsızlıkları uğruna savaşmaya başlamış olan halklar... ama aynı zamanda, yazgıları proletarya devrimin yazgısına bağlanmış olan ulusal devrimler, büyük toplumsal oluş karşısındaki, görünüşteki özerkliklerinden de, bağımsızlıklarından da yoksun kaldılar.” (Fransa’da Sınıf Savaşmaları, 1848-1850).

Bu dönemde ulusal kurtuluş savaşlarının (Polonya, İrlanda, vb.) proletarya devriminin gidişatına bağlı olduğu, Marx ve Engels’in tüm değerlendirmelerinin ana temasını oluşturur.

Polonya devrimcilerine seslenen Marx şunları söyler: “Polonya köylüsü, işçisi, gözleri özel çıkarları tarafından köreltilmeyen her Polonyalı, Avrupa’da bir müttefiki olduğunu ve olabileceğini anlamalıdır: İşçi Partisi.” (24 Mart 1875)

İşçi sınıfı hareketinin ulusal soruna bakışının temel ilkelerini ortaya koyan Marx, işçi sınıfının ulusal kurtuluş mücadelesinde yerini almasının ulusal kurtuluşun biricik yolu olduğunu altını çizer. Diğer taraftan, işçi sınıfının ulusal kurtuluş mücadelesinde bütün enerjisiyle yer alması, kendi kurtuluşunun da temelini oluşturacaktır.

Ekim Devrimi ve geçtiğimiz yüzyılın ulusal bağımsızlık savaşları defalarca göstermiştir ki, işçi sınıfının etkin bir güç olarak yer aldığı bütün mücadeleler sosyal talepler temelinde derinleşebilmiştir. Devrimci Marksizm, ulusal kurtuluş mücadelesinde bütün sınıfsal katmanları birleştirmenin politik olarak olanaklı olmadığını, olsa dahi bunun ancak geçici bir taktiksel işbirliği ile sınırlı kalacağını altını çizmiştir. Bu nedenle ulusal kurtuluş hareketlerinin saflarındaki sınıfsal çelişkilerin “ulusal kimlik”le örtülmesine net bir şekilde karşı çıkmıştır. Zira bu yaklaşım hareketin devrimci potansiyelinin ortaya çıkmasına engel oluşturur. Bu nedenle ulusal kurtuluş mücadelesinin sınıfsal zeminde derinleştirilmesi temel önemdedir.

Güney Kürdistan’da egemen durumdaki burjuva-feodal sınıfların temsilcileri, yıllardır emperyalistlerle olduğu kadar başta Türk devleti olmak üzere bölgedeki gerici rejimlerle de ekonomik ve siyasal çıkarlar temelinde işbirliği yapmaktadırlar. Bunun sonucu olarak da bu aynı güçlerle, Türkiye’deki Kürt özgürlük hareketini sindirmek, etkisizleştirmek, hatta boğmak için açık-gizli işbirliğinden geri durmamaktalar. Tutumlarını belirleyen soyut “ulusal” dava değil ama son derece somut sınıf konumları ve çıkarlarıdır. Bu şartırtıcı da değildir. Sınıfsal refleksler her zaman ulusal reflekslerin önüne geçer. “Uluslararası kimlik” söylemi sadece sınıfsal çelişkilerin üzerini örtmek için kullanılır.

20. yüzyılın devrim deneyimlerinin göstermiştir ki, ulusal kurtuluş ya da em-

peryalizme karşı bağımsızlık hareketleri, ancak alt sınıfların sosyal istemlerine de dayandıkları ölçüde, örneğin yoksul köylü kitlelerinin toprak istemine sahip çıkabildikleri koşullarda, onların devrimci potansiyelini ulusal özgürlük ya da bağımsızlık için etkin biçimde harekete geçirebilmişlerdir. Emperyalizme karşı ulusal mücadeleyi feodal sınıflara karşı sosyal mücadeleyle birleştirmeyi başaran Çin ve Vietnam devrimleri bunun örnekleridir. Sosyal sorundan ve buna dayalı mücadelelerden koparılmış bir ulusal özgürlük mücadelesi, gerçek devrimci güç ve enerji kaynağını yitirir. Böylece kaçınılmaz olarak emperyalizmle, kendi mülk sahibi sınıflarıyla ya da bizzat kendisini ezen güçlerle çoğu durumda sonuçsuz kalan uzlaşmalar ve anlaşmalar yapmak arayışına girer. Bununla yalnızca kendi haklı davasını lekelemekle ve öteki halklar nezdinde gözden düşmekle kalmaz, çözmek istediği sorunu da gerçekte çikmazlara saplar.

ŞOVENİZME KARŞI MÜCADELENİN GÜNCELİĞİ

Burjuva ideolojisinin en etkili silahı olarak şovenizm, burjuvazinin sınıf çıkarlarını, özel mülkiyet düzenini ve sınıf egemenliğini koruma işlevi görür. Halkların birbirine karşı kıskırtılması özellikle savaş dönemlerinde büyük bir histeriyle alevlendirilir. Şovenizmin en kaba biçimi ırkçılıkta ifadesini bulur. Başka halkları aşağılamak, hor görmek, kendi ulusunun üstünlüğünü propaganda etmek faşist ideolojide en çıplak biçimde dışa vurur. Başka ulusların sömürülmesi, egemenlik altında tutulması, meşru bir hak olarak topluma empoze edilir.

1870-71 Alman-Fransız Savaşına atıfta bulunan Marx, şovenizmin burjuvazinin kendi çıkarlarına ulusal kılıf uydurma

kibirliğinden başka bir şey ifade etmediğini altını çizer. Uluslararası savaşları sürekli meşrulaştırmak, kendi ülkesindeki emekçileri boyunduruk altında tutmak, bir ülkenin işçilerini diğer ülkelerdeki kardeşlerine karşı kıskırtarak, işçi sınıfının kurtuluşunun biricik koşulu olan enternasyonal işbirliği ve dayanışmayı engellemek –hedeflenen budur.

Marx ve Engels her dönem şovenizme karşı mücadeleyi enternasyonal işçi hareketinin en temel görevi olarak formüle etmiş, işçilerin enternasyonal eğitiminin hayati önemini vurgulamışlardır. İşçilerin birliğini yaratmanın başka olanacağı yoktur.

Amerika’da “Köleliğin varlığı bağımsız bir işçi hareketinin ortaya çıkmasını bozguna uğrattıyordu. Emek kara tende ezildiği sürece, beyaz tende asla özgür olamaz. Fakat köleliğin öldüğü yerde yenilenmiş bir hayat doğar. İç savaşta köle sahiplerinin en büyük korkusu sekiz saatlik işgünü talebiydi.” (Das Kapital, Band 1, s. 318)

Bugün Kürt işçileri ve emekçileri, Türk burjuvazisinin şovenist baskı ve imha politikaları altında ezildiği sürece, kaçınılmaz olarak bütün dikkatini ve mücadele enerjisini bu boğucu zincirden kurtarmaya odaklayacaktır. Tersinden de Türk işçileri ve emekçileri, Türk burjuvazinin kirli hesaplarının bilinçsiz ve iradesiz destekçileri olmaktan kurtulamayacaklardır. Böylece farklı uluslardan oluşan Türkiye işçi sınıfı paralize olacak, gerçek sınıf kurtuluşuna yönelemeyecektir. Şovenizm ve hele de onun soldaki yansıması sosyal şovenizme karşı mücadeleyi devrimci sınıf mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olarak ele almak bu çerçevede çok özel bir önem taşımaktadır.

İngiliz burjuvazisinin işçi sınıfını sistematik olarak İrlanda işçi sınıfına karşı nasıl kıskırttığı ve bu bölünmeyi işçi sını-

fının sömürülmesi için nasıl kullandığı bilinmektedir. Böylece İngiliz burjuvazisi İrlanda’yı sömürge olarak korurken, içerde de ücretleri düşük tutmayı başarmıştır. “Bu antagonizma, örgütüne rağmen İngiliz işçi sınıfının güçsüzlüğünün sırrıdır. Aynı zamanda kapitalist sınıfın iktidarını korumasının da sırrıdır. Ve ikincisi (burjuvazi) bunun tam bilincindedir.” (Karl Marx’ın Sigfried Meyer ve August Vogt’a mektubu)

Emperyalist dünyadaki “barışçı dönem” çoktan geride kalmış bulunuyor. Militarizmin ulaştığı boyut dünya halklarını tehlikeli bir geleceğe sürüklüyor. Emperyalist güçler arasında derinleşen çelişki ve çatışmalar, diplomatik entrikalar, karşılıklı istihbarat saldırıları vb. dünya ölçüsünde bir yıkım savaşı tehlikesini büyütüyor. Ortadoğu’da olduğu gibi bölgesel savaşlar, dünyanın emperyalist güçlerin ekonomik ve militarist gücüne uygun olarak yeniden bölüşülmesinin dışavurumudur. Suriye’de sürdürülen savaş da emperyalist güçlerin egemenlik ve nüfuz alanları mücadelesinden başka bir şey değildir. Şili’den Tunus’a, Ekvator’dan Irak ve Lübnan’a dünyanın dört bir yanında emekçilerin gittikçe kabaran dalgası, bu aynı tablonun öteki yüzünü göstermektedir. Dünya çoktan yeni bir tarihi döneme girmiştir. Bunalımlar, savaşlar ve devrimlerle belirlenecek olan bir tarihi döneme...

Bu nesnel gelişmeler karşısında bilimsel sosyalizmin ustalarının eserlerine başvurmak bugün apayrı bir önem kazanmıştır. Kaotik siyasal dönemlerde, teorik zaafiyetin ve ideolojik muğlaklığın sola egemen olduğu koşullarda, “kavramlarımızı geri kazanmak” zihnimizi aydınlatıp berraklaştıracak, böylece bize devrim davasını başarıyla ilerletebilmemizin yolunu açacaktır.

Ermeni Sorunu üzerine eleştirel notlar

Garbis Altınoğlu

Burada yayınladığımız metin, yazarın Nisan 2000 tarihinde kamuoyuna sunduğu hacimli "Bir 'iç savaş' günceci: Parti'yi, proletaryayı ve komünizmi savunma yazıları" başlıklı derleme kitabında yer alıyor. Kitap o güne kadar saflarında yer aldığı partide (MLKP) yürüttüğü iç tartışma ve mücadelelerin belgelerinden oluşuyor. Garbis Altınoğlu'nun "Türk-Ermeni Ulusal Sorunu Üzerine Tezler" başlıklı yazısına da yıllar önce (14 Mayıs 2005, Sayı: 2005/19) *Kızıl Bayrak*'ta yer vermiştik.

"Anadolu'nun Solan Renklerinden Ermeniler ve 83. Yılında Büyük Ermeni Jenosidi" adlı yazıyı gözden geçirdim. Yazıyla ilgili gözlemlerimi iletiyorum.

a) Yazıda çok fazla yazım hatası ve çok daha az olmakla birlikte tümce ve anlatım hataları var. İşaretle gösterilmiş olan bu yazım hatalarının ve daha az olan tümce ve anlatım hatalarının düzeltilmesi gerekiyor.

b) Yazının tek bir kaynağa -Yves Ternon'un *Ermeni Tabusu* adlı yapıtı- dayanarak hazırlandığı anlaşılıyor. Bu, ister istemez başlı başına yazıyı zayıf ve yüzeysel kılan bir faktör olarak işlev görüyor ve yazarı büyük ölçüde Yves Ternon'un yargı ve değerlendirmelerine bağımlı kılıyor. Yazı, eğer yayımlanacaksa, içeriğe ilişkin bazı düzeltmeler de yapıldıktan sonra Yves Ternon'un *Ermeni Tabusu* adlı kitabının tanıtımını yapan bir yazı biçiminde yayımlanmalıdır.

c) 3. sayfada şu tümceleri okuyoruz: "600 yıllık tarihe sahip Osmanlı İmparatorluğu'nun son ve çöküş yüzyılı olan 19. yüzyıla değin Ermeniler, Osmanlı egemenliğinde esasen ciddi bir sorun yaşamadan, özerk bir statüde yaşadılar. Osmanlı yönetiminde 'millet sistemi' altında daha özerk bir konumu yaşayan Ermeniler, devlet ve toplum içerisinde de etkin bir öge oldular."

Burada, her şeyden önce yazar arkadaşın, Kürt ulusal hareketinden devralınan ulusalcı ve oportünist bir önyargıyı dile getirdiğini görüyoruz. Bu önyargıya göre, Osmanlı devletinde çeşitli toplumlar/halklar ciddi bir sorunla karşılaşmazsınız yaşamışlar, ama İttihat ve Terakki döneminden başlamak üzere saldırgan Türk ulusalcılığının ortaya çıkması, bu durumun değişmesine yol açmıştır.

Osmanlı-Türk gericiğinin Ermeni halkına ve Kürt ve Türk halkları da içinde olmak üzere diğer halklara karşı işlediği suçların ve cinayetlerin hesabının sorulması, bu topraklarda proleter devrimini zafere ulaştırmaktan geçer. O halde biz dikkat ve enerjimizi gerçek sorunlar ve onların çözümünü gerçekleştirebilecek güçler üzerinde, Türkiye ve Kuzey Kürdistan işçi sınıfı ve onun bağlaşıkları ve onların demokrasi ve sosyalizm kavgası üzerinde yoğunlaştırmalıyız.

Anadolu'da ve Trakya'da kapitalizmin gelişmesine ve değişik toplumları/halkları bünyesinde toplayan Osmanlı devletinin dağılmaya başlamasına bağlı olarak 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında, Türk-olmayan halklara karşı büyük bir vahşet sergileyen bir Türk ulusalcılığının ortaya çıktığı doğrudur. "Avrupa'nın Hasta Adamı"nın mirasından pay kapmak isteyen çeşitli sömürgeci ve emperyalist devletlerin mahkum edilmesi gereken müdahale ve kıskırtmalarını unutmaksızın, kendisi de oluşum sürecinde bulunan Türk burjuvazisinin Türk halkını da ortak ederek başka halklara uyguladığı vahşete karşı tutum almak demokrat olmanın olmazsa olmaz bir önkoşuludur. Ancak, hiç kimse, hele Marksistler, bu olgulardan hareketle Osmanlı dönemini, "halkların barış ve huzur içinde yaşadığı bir asr-ı saadet" olarak göstermeye kalkışamaz. Henüz ulusların oluşmadığı dönemde ya da onların oluşmamış olması ölçüsünde, Osmanlı devletinde bir "ulusal baskı ve özümleme" elbette yoktu; olamazdı da. Sistemin ayakta kalmak için, maddi ve tarihsel zemini oluşmamış olan bu türden bir baskıya doğal olarak gereksinim duymaması, hiçbir biçimde bu türden

kapitalizm-öncesi devletlerin "hoşgörü"-sünün vb. bir belirtisi olarak görülemez ve gösterilemez. Ve bizi, etnik grup ayırımı yapmayan/yapamayan ya da belki de daha çok birincisini kayırmak kaydıyla bir Müslüman-Hristyan ayırımı yapmakla yetinen feodal bir imparatorluğu idealize etmeye götüremez.

En azından 17. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar uzanan zaman diliminde Osmanlı devleti, en üst devlet görevlileri de içinde olmak üzere hiç kimsenin yaşamının vb. hiçbir yasal güvencesinin bulunmadığı, emekçi yığınlarının kamçı, kılıç ve darağacı tehdidi altında acımasızca sömürüldüğü ve sorgusuz ve yargısız katledildiği, tüm uyruklara karşı keyfi ve topyekün bir terörün uygulandığı ve ekonomik bakımdan durağan ve çürüyen bir feodal-militarist imparatorluktu. Böyle bir devletten, gene vahşi ve saldırgan da olsa bir Türk burjuvazisinin yönetiminde ve geri de olsa kapitalizmin ve ona özgü üstyapı kurumlarının gelişmekte olduğu bir cumhuriyete geçiş, tarihsel açıdan bir gerileme ya da duraklama değil, bir ilerleme anlamına gelmektedir.

Geçerken burada, basınımızda neredeyse yerleşik bir önyargı haline gelmiş olan bu hatanın altını çizmek

istiyorum. Kemalizme ve Kemalist yanlısamlara karşı savaşımında ölçünün kaçırılması, Kürt ulusalcılığının etkileriyle birleşmiş ve Türk burjuva cumhuriyetinin toplumsal gelişme açısından feodal Osmanlı İmparatorluğu'na göre daha ileri bir evreyi temsil ettiğinin adeta unutulmasına yol açmıştır. Osmanlı döneminin idealize edilmesi, bizim ya da genel olarak ilericilerin değil; gericilerin, İslamcılarının, faşistlerin ve bağınaz Türk ulusalcılarının işidir. Türk ulusalcılarıyla PKK da içinde olmak üzere her tür ve renkten Kürt ulusalcılarının, Osmanlı'yı Kemalist burjuva cumhuriyetine yeğleme ve ondan daha olumlu görme noktasında birleşmiş olmalarıysa tarihin ilginç bir cilvesinden başka bir şey değildir. Bizim, bu "güzide topluluğa" katılmamız gerekmez.

Şunu da ekleyeyim: Bir Marksist, şu ya da bu sayıda Ermeni'nin Osmanlı hanedanına hizmet etmesinden, Osmanlı devlet bürokrasisi içinde önemli görevlere gelmesinden hareketle "Ermeniler, devlet ve toplum içerisinde de etkin bir öge oldular" gibisinden sınıf-dışı analizler yapamaz. Bu yaklaşımın, Ferit Me-len'lerin, Kamran İnan'ların, Hikmet Çetin'lerin vb. bugünkü Türk devlet ay-

gıtı içinde önemli görevlere gelmesinden hareketle bizi, Kürtlerin “devlet ve toplum içinde etkin bir öge oldukları”na inandırmaya çalışan Türk gerici egemen sınıflarının sözcülerinin yaklaşımından öзде herhangi bir farkı yoktur. Henüz uluslaşmamış olan değişik etnik toplulukları feodal zorbalıkla yöneten Osmanlı hanedanının boyunduruğu altındaki bu sistemde ulus kimliklerinin oluşmamış olmasına da bağlı olarak Arnavut, Rum, Kürt, Arap, Ermeni gibi farklı etnik kökenlerden gelen bürokrat ve yöneticiler, bu mevkilere Padişaha ve Saraya bağlılıkları ve kuşkusuz bir ölçüde de yetenekleri esas alınarak getirilmekteydiler. Yazar ne bunu anlayabilmiştir, ne de o dönemde kullanılan “millet” teriminin anlamının çağdaş ulusların oluştuğu dönemde kullanılan teriminkinden bütünüyle farklı olduğunu ve daha çok dinsel aidiyete işaret ettiğini.

d) 3. sayfada şunlar da söyleniyor:

“Ermeniler tarihte üreticilikleri, emekçilikleri ve kültürel zenginlikleri ile tanınır. Üretimle içiçeliği ve emekçi karakterleri en belirgin özellikleridir. . . Barbar, kaba, intikamcı, kindar ve başka halkları arkadan hançerleyen türden özellikleri olmayan bir halktır. Tarihsel zorunluluk ve haklılıklarının dışında bir savaşçılıkları yoktur denilebilir. Ermeniler, birlikte yaşadıkları diğer halklara karşı hep hoşgörülü, saygılı ve barışçı olmuşlardır. Anadolu tarihinde cesur, sert, yurtsever ve emekçi karakteristikleriyle de öne çıkan ve tanınan bir halktır.”

Yazarın, her zaman olmasa bile genellikle, sömüren ve sömürülen sınıfları aynı kaba koyan “Ermeniler” terimi yerine “Ermeni halkı” terimini kullanması daha doğru olacaktır. Ama sınıf-dışı yaklaşımı buna olanak vermiyor. Üreticilik, emekçilik ve kültürel zenginlik gibi özellikler, **esas olarak** emekçi yığınlara özgü niteliklerdir; sömürücü egemen sınıflara değil. Öte yandan, bu pasajdaki “Ermeniler” sözcüğünü çıkarıp yerine “Aztekler”, “Kmerler” ya da “Sırlar” sözcüğünü koyduğumuzu düşünelim. Ne değişmiş olacaktır? Hiçbir şey. Üreticilik, emekçilik, kültürel zenginlik gibi özellikler, herhalde **yalnızca Ermeni** halkının ya da dünyada yalnızca birkaç seçilmiş halkın değil, yere ve zamana ve içinde yaşanan sosyo-ekonomik formasyona göre değişen derecelerde de olsa halkların hemen hemen hepsinin sahip oldukları özelliklerdir. Ama, hiç kuşkunuz olmasın; bütün ülkelerin burjuva ve küçük-burjuva ulusalcıları kendi uluslarının ya da halklarının erdemleri ve olumlu özellikleri üzerine size benzer türden şeyler söyleyecektir.

Ermenilerin diğer halklara karşı hep hoşgörülü, saygılı ve barışçı oldukları

savı için de şunları söyleyebiliriz. Birincisi, yukarıda yapıldığı gibi Ermeni egemen sınıflarıyla Ermeni emekçileri bir kaba konarak aynılaştırılmaz. Bir Marksist, hangi hakla **Ermeni feodal beylerinin ve krallarının** diğer halklara karşı hep hoşgörülü vb. olduğunu söyleyebilir? İkincisi; gene yukarıda yapıldığı gibi bu özelliklerin adeta başka halklarda olmadığı ima edilemez. Bir Marksist hangi hakla, bu özelliklerin **diğer Anadolu ve dünya halklarında bulunmadığını** ima edebilir? Üçüncüsü ve belki de en önemlisi; bir Marksist, Ermenilerin ya da başka herhangi bir toplumun/halkın tarih boyunca değişmeyen bir toplumsal öze ya da karaktere sahip olduğu anlamına gelecek sözler söyleyemez.

Yazarın sandığının tersine hiçbir yerde ve hiçbir zaman, tarih boyunca değişmeyen bir “halk gerçekliği” yoktur ve olmamıştır da. Bu saçma bir şey olurdu. Onun, çok ezilmiş ve büyük acılar çekmiş olan Ermeni halkını savunma tutumuna saygı gösterebilir ve bu “olumlu” güdünün etkisiyle kaleme sarılmasını anlayışla karşılayabiliriz. Ne var ki bilimin girdiği yerde duyguların rolü olamaz ve bir Marksist duygularının basıncı altında gerçekleri ve ilkeleri eğip bükemez. Ve gene bir Marksist, bir ahlak hocası edasıyla Ermenilerin başka halklara karşı hep hoşgörülü, saygılı, barışçı vb. oldukları türünden idealist ve gerçeğe de uymayan savlar ileri süremez.

Özellikle kapitalizm-öncesi dönemler açısından, şu ya da bu toplumun/halkın, kendisini oluşturan sınıfların niteliklerinden ayrı ya da onun ötesinde ve **bir yere kadar** o toplumun tümünü karakterize eden belirgin bazı kolektif niteliklerinden söz edilmesi çok tuhaf ya da Marksist tarih yazımı açısından kesinkes kabul edilmez bir şey değildir elbet. Ancak, bu tür analiz ve değerlendirmelerin burjuva profesörlerinin, burjuva ve küçük-burjuva ulusalcılarının ya da sokaktaki adamın yaptığı türden -Türkler böyledir, Arap-

lar şöyledir gibi- metafiziksel ve idealist genellemeler üzerine oturtulamayacağı bilinmelidir. Eğer tarihsel materyalizme bağlı kalacaksak, böylesi değerlendirmeler yapmadan önce ilgili toplumun/halkın maddi (ekonomik, siyasal vb.) yaşam koşullarını, bu koşulların sözkonusu toplumun/halkın geleneklerini, düşünce ve davranış tarzını nasıl etkilediğini ya da biçimlendirdiğini ve bu koşulların zaman içinde nasıl değiştiğini somut bir incelemeye tabi tutmak ve tarihsel süreç içinde oluşmuş olabilecek böylesi kolektif niteliklerin bugün hala yaşayıp yaşamadıklarını soruşturmak zorundayız. Zorundayız; çünkü şu ya da bu toplumun/halkın barışçı ya da savaşçı, hoşgörülü ya da hoşgörüsüz olması vb. bütünüyle onların içinde yaşadıkları maddi koşullara, bu maddi koşullar temeli üzerinde biçimlenen “toplumsal karakter”lerine ve geleneklerine bağlıdır.

e) 4. sayfada şöyle deniliyor:

“Ulusal-demokratik taleplerle önce Balkan halkları ulus-devlet, ulusal bağımsızlık atılımıyla Osmanlı egemenliğine darbe vurmaya ve kendi geleceklerini ve yazgılarını kendileri belirlemeye başladılar. Balkan halkları (Bulgarlar, Yunanlar, Sırlar) peşpeşe ulusal bağımsızlıklarını ilan ediyorlardı.”

Burada sözkonusu halkların kendi ulusal bağımsızlıklarını elde etmek için yürüttükleri savaşımın **yalnızca** bu halkları ve Osmanlı İmparatorluğu’nu ilgilendiren ve etkileyen bir sorun, adeta salt iki boyutlu bir olay olarak algılandığını görüyoruz. Oysa Marksistler gerek tekel-öncesi kapitalizm çağında ve gerekse tekeli kapitalizm çağında ulusal kurtuluş savaşımını daha geniş bir perspektiften ele alırlar; onlar şu ya da bu halkın ulusal kurtuluş savaşımını kendi başına ve kendi kendine yeterli bir olay gibi değil, dünya ölçeğindeki devrim ile karşı-devrim arasındaki kavgaın çıkar ve gereksinimleri açısından değerlendirirler. Lenin, “*Ulusların Kaderlerini Tayin*

Hakkı Üzerine Bir Tartışmanın Özeti” adlı yazısında şöyle diyordu:

“Bilindiği gibi Marx, çarlığın gücüne ve nüfuzuna karşı -burada, çarlığın mutlak gücüne ve üstün gerici nüfuzuna karşı da denebilir- savaşımında Avrupa demokrasisinin çıkarları bakımından, Polonya’nın bağımsızlığından yanaydı. . . O andan başlayarak Marx’ın ölümüne kadar ve giderek daha sonralara, 1890’a kadar, Fransa ile ittifak kurmuş olan çarlığın gerici nitelikte bir savaşımın patlak vermesi tehlikesi belirlediğinde, Engels, her şeyden önce ve her şeyin üzerinde çarlığa karşı savaşılmasından yana oldu. Marx’ın ve Engels’in Çeklerin ve Güney Slavlarının ulusal hareketine karşı oluşları yalnızca bundan ötürüdür. Marksizm ile, onu çürütmek için değil de başka nedenlerle ilgilenenlerin, o dönemde Marx ve Engels’in açık ve kesin bir biçimde, Avrupa’da ‘Rusya’nın ileri karakolu’ görevini yerine getiren ‘tümüyle gerici halklar’ ile ‘devrimci halkları’ (Almanlar, Polonyalıları, Macarları) karşıt şeyler olarak kıyasladığına kendilerini inandırmak için, Marx ve Engels’in 1848-1849 yıllarında yazdıklarını okumaları yeter.” (Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı, Ankara, Sol Yayınları, 1989, s, 190-91)

Yazar arkadaşımız, Sırp ve Bulgar halklarının Osmanlı devletine karşı yürüttükleri ulusal kurtuluş savaşımından **olumlu** bir tarzda söz ederken Lenin’in Marks’a göndermede bulunarak sözünü ettiği bir gerçeği -o günün konjonktüründe Güney Slavlarının ulusal hareketinin **gerici bir rol oynadığı** gerçeğini- atladığını görüyoruz. O dönemde Çarlık Rusyası’nın koruması altında bulunan ve bu rejimin ileri karakolu rolünü oynayan Sırp ve Bulgar halklarının ulusal kurtuluş kavgası, Avrupa gericiliğinin kalesi konumunda bulunan Çarlığın elini güçlendirmeye hizmet ettiği için objektif olarak gerici bir rol oynamaktaydı. Bu halkların, Osmanlı despotizmine karşı savaşımının belli bir demokratik içerik taşıması, tab-

lonun genelini değiştirmemektedir. Marx ve Engels'in sözkonusu yöntemsel yaklaşımı bugün de geçerlidir. Lenin aynı yolda bu yaklaşımı şöyle formüle etmişti:

"Ulusların kaderlerini tayin hakkı da dahil, demokrasinin çeşitli istemleri mutlak şeyler değildir; bunlar, dünya demokratik hareketinin (bugün sosyalist hareketinin) tümünün bir parçasıdır. Bazı somut durumlarda, parçanın bütün ile çelişkiye düşmesi olasılığı vardır; o zaman parça atılır." (Adı geçen kitap, s. 192)

Buna bağlı olarak, yazarın Ermeni soykırımını ele alırken, birkaç sözcükle de olsa, Alman, İngiliz ve Rus emperyalistleri arasındaki çekişmelere ve o sıralar İttihat ve Terakki kligi aracılığıyla Osmanlı devletini kendine bağımlı hale getirmiş olan Alman emperyalistlerinin Anadolu ve Mezopotamya'yı sömürgeleştirme planlarının ve onun İngiliz ve Rus rakiplerinin karşı ataklarının bu soykırımda oynadığı role değinmesi gerekirdi. Olayı, **yalnızca** Osmanlı-Türk egemen sınıflarının vahşetinin bir anlatımı olarak göstermek, başta Kayzer Almanya'sı gelmek üzere emperyalist devletleri bir ölçüde aklamak ve genel olarak Batı'da yaygın olan "barbar Türk" önyargısına kölece boyun eğmek anlamına gelecektir ve gelmektedir.

f) 13. sayfada şu satırları okuyoruz:

"Osmanlı devleti ve İttihat-Terakki hükümetinin mirasçısı olan Kemalist cumhuriyet rejimi, bir dinsel azınlık durumuna düşürülmüş Ermenilere karşı beyaz katliam ve diğer baskılarla soykırımcı politikayı 50'li yıllara değin aralıksız ve yöntemlice yürüttü."

Burada dile getirilen düşünceler de doğru değildir. Cumhuriyet döneminde Ermenilere yönelik bir ayrımcılık ve hatta baskıdan söz edilebilir ve 1942 yılındaki Varlık Vergisi uygulaması ve 1955'te meydana gelen -ve esas olarak Rumları hedeflemiş olan- 6-7 Eylül olayları sırasında olduğu gibi bu ayrımcılık ve baskının daha üst düzeye çıktığı söylenebilir; ancak bu dönem için "beyaz katliam", "soykırımcı politika" gibi terimler kullanmak, gerçeklerle hiçbir biçimde bağdaşmamaktadır. Ayrıca, basınıımızda sıkça rastlandığı gibi burada da soykırım, soykırımcı politika gibi deyişler son derece gevşek ve keyfi bir tarzda kullanılmaktadır. Soykırım, bir halka karşı yürütülen katliam uygulamasının en üst düzeye, bir limite varmış biçimindedir. Dolayısıyla bu kavramı bayağılaştırmamak ve yerinde kullanmak gerekiyor. Bizim propaganda ve analizlerimiz her zaman gerçeğe dayanmak ve ona sadık kalmak zorundadır.

g) 13 sayfada şu satırlara da yer verilmiş:

"Daha sonraki yıllarda Transkafkas-

ya'da oluşan Ermenistan devleti, Ermeni vatanının yalnızca bir parçasıdır. Ermeni diasporasından Ermenistan'a bir kısım dönüşler olsa da hala büyük bir Ermeni nüfusu. . . vatansız yaşıyor."

14. sayfadaysa aynı konuda şunlar söyleniyor:

"Bugün halihazırda bir Ermeni sorunu vardır ve gerçek çözümü Anadolu ve Mezopotamya halklarının birleşik devrim çözümüne bağlıdır. Kemalistlerin Lozan'da Ermenileri dinsel bir azınlık olarak kabul etmesi ve kimi haklar tanıması, Ermeni sorununun gerçek anlamda çözüldüğü anlamına gelmez. Zaten sorunu böyle koymak, Ermeni sorunu yoktur demek, özünde hiçbir fark taşımaz. Öte yandan Ermeni sorununun herhangi bir azınlık sorunu gibi ele alınamayacağı da açıktır. . . Diğer Anadolu halklarının özgürlük sorunundan farklı olarak Ermeniler için geçmiş tarihsel haksızlıkları tüm nedenleriyle ortadan kaldıracak bir çözüme ihtiyaçları var."

Her şeyden önce, yazarın Ekim Devrimi'nin genel olarak ulusal sorunun pratikte çözümü ve özel olarak da Ermeni halkının kurtuluşu açısından ileriye doğru atılmış dev bir adım olduğuna değinmemiş olması büyük bir eksiklik. "Transkafkasya'da oluşan Ermenistan devleti" herhangi bir Ermenistan devleti değil, bu halkın tarihinde ilk kez kurulan yeni tipte bir devlet, sömürülen çoğunluğun iktidarda bulunduğu Sovyetik bir Ermeni devletiydi.

İkincisi, Ermeni nüfusunun büyük bir bölümünün vatansız yaşamasından ötürü hayıflanmak ve "Ermeniler için geçmiş tarihsel haksızlıkları tüm nedenleriyle ortadan kaldıracak bir çözüm" çağrısında bulunmak, teoride nostaljik ve gerici burjuva ve küçük-burjuva Ermeni ulusalcılığının savunuculuğunu yapmak ve pratikte, ulusal sürtüşme ve çatışmaları kışkırtarak, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da proleter devrimini frenlemek ve baltalamak anlamına gelecektir.

Soykırıma uğramış olan Ermeni halkı yeniden yaşama döndürülemeyeceğine göre, yazar arkadaşımızın "Ermeniler için geçmiş tarihsel haksızlıkları tüm nedenleriyle birlikte ortadan kaldıracak bir çözüm"ü olsa olsa, "Batı Ermenistan" denen bölgenin Ermenilerin yerleşimine açılması ve bu bölgede bir Ermeni devletinin kurulmasına olanak verilmesi olmalıdır. Türk işçi ve emekçileri üzerinde Ermeni-karşıtı Türk ulusalcılığı ve şovenizminin önemli bir etkisinin bulunduğu, bu ulusalcılık ve şovenizmin Kürt ulusal hareketine karşı sürdürülen bölücülük demagojisiyle daha da beslendiği gözönüne alındığında böyle bir istemin ileri sürülmesi, Türk gerici egemen sınıflarının ekmeğine yağ sürmekten ve Türk işçi

ve emekçileri üzerindeki zaten zayıf olan devrimci ve komünist etkiyi daha da zayıflatmaktan başka bir işe yaramaz.

Öte yandan, "Batı Ermenistan" denen bölgede, bugün esas olarak Kürt halkının yerleşik bulunduğu ve Kuzey Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş savaşının sürdüğü gözönüne alındığında, böyle bir çağrının bir başka açıdan da Türk gericiğinin değirmenine su taşıyacağı bellidir. Böyle bir çağrı, egemen sınıflara, Kürt ve Ermeni halkları arasında bir gerilim yaratma fırsatı sunacak, Kürt halkının siyasal bakımdan daha geri kesimlerini Türk gericiğinin demagojik propagandasının etkisine daha açık hale getirecek ve Kürt ulusal kurtuluş davasının tutarsız ve kararsız destekçilerini, daha geri bir noktaya çekilmeye özendirecektir. Türk Genelkurmay'ının ve istihbarat servislerinin, Kürt ulusal hareketiyle Ermenilerin sözümona Türkiye-karşıtı planları arasındaki bağlar üzerinde yıllardır psikolojik savaş yürütmekte olmaları bizlere bir şeyler anlatmalıdır. İşçilerin ve diğer sömürülen yığınların dikkatlerini toplumsal sorundan uzaklaştırmak ve ulusal soruna çekmek, hemen hemen her zaman bizim değil, burjuvazinin ve gericiğin işine yarar. Tartıştığımız sorunda, bunun tam da böyle bir sonuç vereceğini kestirmek için herhalde, ilkokul diplomasına sahip olmak yeterli olmalıdır.

Üçüncüsü, yazar arkadaşımızı gerçekçi olmaya ve ona bugün Türkiye'de sözcüğün gerçek anlamında bir Ermeni sorununun bulunmadığını anlamaya çağırmanız gerekiyor. Kendisinin de dile getirdiği gibi, geçmişte yapılan soykırım, göçertme vb.'nin sonucu olarak bugün Türkiye'de -büyük çoğunluğu metropollerde yaşayan- 50.000 dolayında Ermeni kalmıştır. Ne bu Ermenilerde, ne de Ermeni diasporasında ciddiye alınır bir "Batı Ermenistan'a dönüş" özlemi bulunmamaktadır. Yani bugün, nasıl ABD'nde edimsel olarak bir Kızılderili sorunu yoksa, Türkiye'de de edimsel olarak bir Ermeni sorunu yoktur. Bütün bu nedenlerden ötürü, bugün "Ermeniler için geçmiş tarihsel haksızlıkları tüm nedenleriyle ortadan kaldıracak bir çözüm" çağrısı, teoride saçma ve hatalı, pratikte ise gerici siyasal rol oynayacak bir çağrı olacaktır.

Bunun böyle olması, geçmişte şu ya da bu halka karşı yapılan tarihsel haksızlıkları unutmamız, bu haksızlıklara karşı çıkmaktan vazgeçmemiz gerektiği anlamına gelmiyor elbet. Ancak biz, masabaşı devrimcileri ya da nostaljik ulusalcılar değilsek ve gerçekten devrim yapma gibi bir derdimiz varsa, ülkemizin ve toplumumuzun bilimsel bir sınıf analizinden yola çıkmak zorundayız. Devrimci politika, gerçek durumun bilimsel analizi ze-

mini üzerinde yükselir. Artık olmayan ve **hangi biçimde ve hangi nedenle olsun** tarihin gündeminden düşmüş sorunları yapay bir tarzda diriltmeye çalışarak devrimci politika yapılamaz. Osmanlı-Türk gericiğinin Ermeni halkına ve Kürt ve Türk halkları da içinde olmak üzere diğer halklara karşı işlediği suçların ve cinayetlerin hesabının sorulması, bu topraklarda proleter devrimini zafere ulaştırmaktan geçer. O halde biz dikkat ve enerjimizi gerçek sorunlar ve onların çözümünü gerçekleştirebilecek güçler üzerinde, Türkiye ve Kuzey Kürdistan işçi sınıfı ve onun bağlaşıkları ve onların demokrasi ve sosyalizm kavgası üzerinde yoğunlaştırmalıyız. Ulusal sorunun çözümünün anahtarı, dünyanın başka ülkelerinde olduğu gibi, bizim ülkemizde de proleter devriminin zaferinden ve proletaryanın diktatörlüğünün kurulmasında yatmaktadır.

Yeri gelmişken burada, İbrahim Kaypakkaya'nın, Kürdistan'ın parçalanmasıyla işlenmiş olan tarihi haksızlığa ilişkin olarak aldığı bütünyle doğru tutuma işaret edeceğim. O, "*Türkiye'de Milli Me-sele*" adlı yazısında şöyle diyordu:

"Kürdistan'ın Lozan Antlaşmasıyla kendi kaderini tayin hakkı çignenerek parçalanması, elbette tarihi bir haksızlıktır. Ve Lenin yoldaşın bir başka vesileyle söylediği gibi, haksızlığı durmadan protesto etmek ve bütün hakim sınıfları bu konuda ayıplamak, komünist partilerin görevidir. Ama böyle bir haksızlığın düzeltilmesini programına koymak akılsızlık olur. Çünkü günün meselesi olma niteliğini çoktan kaybetmiş olan bir sürü tarihi haksızlık örnekleri vardır. 'Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemekte devam eden bir tarihi haksızlık' olmadıkları sürece, komünist partiler bunların düzeltilmesini sağlamak gibi, işçi sınıfının dikkatini temel meselelerden uzaklaştıracı bir tutuma giremezler. Yukarıda işaret ettiğimiz tarihi haksızlık, artık günün meselesi olma niteliğini çoktan yitirmiştir. 'Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemek' gibi bir mahiyet taşımamaktadır. Bu nedenle komünistler onun düzeltilmesini istemek basiretsizliğini gösteremezler." (**Seçme Yazılar**, s. 215-16, boldlar yazarın)

Onun bu satırları yazmasından çeyrek yüzyıl sonra, daha ileri şeyler söylemesi gereken bizlerin böylesi sığ sularda yüzmemiz, küçük-burjuva ulusalcılarına ve idealist burjuva profesörlerine yaraşır tartışmalarla uğraşmıyor olmamız, herhalde hepimizi düşündürmelidir. Hem de derinden!

18-19 Mayıs 1998

Suriye ve Avrupa Birliği emperyalizmi

D. Meriç

Emperyalist ülkeler tarafından kurulan masalardaki kirli pazarlıkların bir sonucu olarak, işgalci Türk ordusuna Suriye'nin belirli bölgelerine yönelik askeri hareket için yeşil ışık yakıldı.

Geçtiğimiz haftalar içinde Ankara'da Astana üçlüsü olarak bilinen Rusya, İran ve Türkiye, ardından Ankara'da ABD ile Türkiye ve son olarak Soçi'de Rusya ile Türkiye arasında, Suriye'nin geleceği üzerine hızlı görüşme trafiğine tanık olduk.

Bu görüşmelerdeki kirli pazarlıkların asıl içeriği hakkında çok şey bilinmese bile, buzdağının görünen kısmı ve yaşanan sürecin kendisi birçok ipucu sunuyor. Görüşmelerle ilgili basına yansıyan açıklamalar, Suriye özgülünde yaşanan gerçekler, emperyalistler arası kıran kırana pazarlıkların yapıldığını ortaya seriyor.

"Astana üçlüsü"nü Ankara'daki görüşmelerinin ardından yayınlanan sonuç bildirgesindeki şu ifade, Türk ordusu tarafından Kürt halkına karşı sürdürülmekte olan işgalci, soykırımcı savaşının yolunun açıldığının bir işaretiydi: *"Liderler terörle mücadele bahanesi altında yasadışı öz yönetim girişimleri dahil, yeni gerçeklikler yaratma çabalarını reddetmiş ve Suriye'nin egemenliğini ve toprak bütünlüğünü zayıflatmayı amaçladığı gibi komşu ülkelerin ulusal güvenliğini tehdit eden ayrılıkçı gündemlere karşı durma kararlılığını ifade etmiştir."*

Bu görüşmelerdeki kirli pazarlıklar üzerinden işgalci Türk ordusuna yakılan yeşil ışık karşılığında, Türk sermaye devleti ve onun sözcüsü Erdoğan'a Esad rejimini tanıması ve onunla (Adana mutabakatı çerçevesinde) görüşmelere başlaması dayatılıyordu aslında. Ayrıca, Türkiye'nin Kürtlere yönelik askeri operasyonlarıyla, PYD-YPG alanda zayıflatılarak, Kürt hareketinin de Şam yönetimiyle masaya oturmaya ve olası görüşmelerde tavizler vermeye zorlanması planlanmıştı.

Bu görüşmeyi takiben Türk sermaye devleti tarafından ABD ile Ankara'da ve son olarak Rusya ile Soçi'de yapılan görüşmelerde emperyalist işgal devletleriyle bu yönlü kararlara imza atıldı. Masadaki emperyalist güçler, çıkarları gereği, Suriye'nin kuzey doğusundaki Kürt özerk bölge yönetimini bir kez daha işgalci Türk devletinin soykırımcı saldırılarıyla başa bıraktılar.

Basına yansıyan son açıklamalardan da görüleceği gibi, Suriye'nin petrol bölgeleri karşılığında Rusya'nın alanda tek başına egemen bir güç olarak varlığı, ABD emperyalizmi tarafından sineye çekilmiş gibi görünmektedir. Zira ABD'li kapitalist tekellerin Trump'ın önüne koydukları Suriye'nin petrol rezervleri haritaları, Suriye'deki bütün askerlerimizi geri çekeceğiz diye açıklamalar yapan Trump'ı bu açıklamalarından anında çark etmeye zorladı. Trump'ın, *"Suriye petrolünün ABD askerlerince güvenceye alındığı ve Amerikan şirketleri tarafından işletileceği, gerekirse Suriye yönetimi de dahil, bölgedeki diğer güçlere karşı silah kullanılarak savunulacağı"* yönlü açıklamaları ise ABD emperyalizminin bölgedeki varlığının gerçek nedenlerinden birinin en açık itirafı oldu.

ABD, RUSYA VE ÜÇÜNCÜ EMPERYALİST GÜÇ OLARAK AB'İNİN İŞGALCI EĞİLİMLERİ

Suriye'de baş döndürücü bir hızla yaşanan gelişmeler, Almanya merkezli Avrupalı kapitalist tekelleri hayli rahatsız etmiş görünüyor. Özellikle ABD'nin Suriye'den askerlerini çekeceği şeklindeki açıklamalar ve bölgenin Rusya'nın egemenliğine bırakılması, artı Türkiye'nin Suriye'ye yönelik yayılmacı eğilimleri, bu tekellerin sözcüleri olan hükümetleri harekete geçirmiş bulunuyor.

İlk adım Alman Savunma Bakanı Ansgar Kramp-Karrenbauer'dan geldi. Bakan Kramp-Karrenbauer, Başbakan Merkel'in de onayını alarak Kuzey Suriye ile Türkiye sınırında "Uluslararası güvenli bölgenin" oluşturulması için Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin katılımıyla 30-40 bin kişiden oluşan bir askeri gücün bölgeye yollanmasını gündeme getirdi. Alman haber ajansı DPA'ya konuşan Alman Savunma Bakanı, Suriye'deki durumun Almanya ve Avrupa'nın güvenlik çıkarlarını doğrudan ilgilendirdiğini, Almanya ve Avrupa'nın şu ana kadar yaşananlara seyirci kaldıklarını ve artık bundan sonra daha aktif bir rol oynamaları gerektiğini belirtiyor. Bu çerçevede *"NATO içerisinde Almanya kaynaklı bir Avrupa atılımının mantıklı olacağı"*ni, *"yanı sıra uluslararası güçler tarafından oluşturulacak olan güvenli bölgenin Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyini kalıcı olarak işgal altında tutamayacağını açıkça ortaya koyacağını"* dile getiriyor.

Başta Kramp-Karrenbauer'ın partisi CDU olmak üzere sermayenin temsilcileri, Suriye'ye asker gönderilmesi eğilimine tam desteklerini açıkladılar. Arkasına sermayenin tam desteğini alan Kramp-Karrenbauer, bu önerisini geçen hafta Brüksel'de yapılan NATO Savunma Bakanları Toplantısı'nda da dile getirdi. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg öneriyi memnuniyetle karşıladıklarını belirterek, Birleşmiş Milletler'in de süreç

dahil olmasının gerekebileceğini belirtti. Ayrıca Fransa Cumhurbaşkanı Macron ve AB içerisindeki birçok ülke öneriyeye tam destek vereceklerini açıkladılar.

Birlik üyesi emperyalist devletlerin, Suriye üzerinden Ortadoğu'da bir güç olabilmeleri, bölgenin enerji kaynakları üzerinde hakimiyet kurma hevesleri onları daha da saldırganlaştırıyor. ABD'nin Suriye'den askerlerini çekmesini bir fırsata çevirerek, sömürgeci egemen bir güç olarak bölgeye yerleşmek istiyorlar.

Başta Almanya'ninkiler olmak üzere kapitalist tekeller ve onların birliği demek olan AB emperyalizminin temsilcileri, çıkarları gereği Suriye'deki gelişmeler karşısında sesiz kalmayacaklarını açıkça ilan etmiş oluyorlar. Bu emperyalist saldırgan güç, uzun bir zamandır AB içerisinde silahlanmaya ayrılan devasa bütçeyle, hızla oluşturulmaya çalışılan AB ortak ordusu ile tam da böylesi süreçlere hazırlanmaktadır. Önümüzdeki dönemin, bu emperyalist merkezin Suriye'de işgalci bir güç olarak varlığına ve katliamlarına tanıklık etmesi şaşırtıcı olmayacaktır.

Suriye halkları emperyalist devletler ve onların sömürgeci ordularının işgali altında kan ağlamaya devam ediyorlar. Başta Kürt halkı olmak üzere bölgenin mazlum halkları bu işgalcileri ancak birleşik devrimci bir direniş ile yenilgiye uğratabilirler. Tarih, bölge halklarını gerçek kurtuluşları için böylesine bir sorumluluk ile yüz yüze getirmiştir.

2. Yargı Paketi Meclis gündeminde...

Nafaka hakkının gaspı ve çocuk istismarının yasalaşması dayatılıyor!

AKP iktidarı yargıda reform adı altında, *Yargıda Reform Strateji Belgesi* kapsamında bir dizi düzenleme yapmayı planlıyor. İlk 39 maddelik yasanın Meclis'ten geçmesinin ardından 160 maddelik paket de önümüzdeki süreçte parça parça Meclis'in gündemine gelecek. Yanısırdığı kadarıyla 2. Yargı Paketi'nde Nafaka Kanunu'nda düzenlemeler ve çocuk istismarcılarına af bulunuyor. Bu paketin kasım ayı ya da 2020'nin ocak ayında Meclis'in gündemine gelmesi bekleniyor.

2. Yargı Paketi, hapisanelerdeki doluluk oranı gerekçe gösterilerek, hapisaneleri boşaltma adına kadın ve çocukların haklarını gasp etmek anlamına geliyor.

Paketin 2 kritik maddesini nafakanın kaldırılması ve çocukların istismarcılarıyla evlendirilmesi adı altında suçluların af edilmesi oluşturuyor. Bugüne kadar çok tartışılan, hatta 2015 ve 2016 yıllarında iki kez Meclis'in gündemine getirilip geri çekilen çocuk istismarcılarına af konusunda AKP iktidarı kararlılık sergiliyor.

AKP, pek çok gündemde olduğu gibi, bu iki hedefine de bilinçleri bulandırarak ulaşmaya çalışıyor. Nafaka Kanunu'nda olduğu gibi, "mağdur erkekler" söylemine yaslanıyor. Nafakanın "sürekli olduğu" yalanına sarılıyor ve 2 yıla sınırlandırılacağı söylemi altında nafakayı kaldırmayı amaçlıyor.

Çocuk istismarcılarına af düzenlemesi ise çok daha vahim bir girişim. AKP-Erdoğan iktidarı burada da "mağduriyet", "toplumun bir kesiminin gelenekleri" vb.

adı altında çocuk istismarcılarıyla evliliği meşru hale getirmeye çalışıyor. Tüm itirazlara ve 2 kez Meclis'in gündeminden geri çektilmesine rağmen, düzenlemeyi ısıtıp ısıtıp yeniden piyasaya sürmekte bir sakınca görmüyor.

Hangi gerekçe öne sürülürse sürülsün, iki yasa tasarısında da tartışılmayan tek şey, kadınların hakları ve geleceklere. Tasarıların doğurabileceği sonuçlara ilişkin hiçbir tartışma yapılmıyor, önlem de gündeme gelmiyor. Kadınlara ve çocuklara yönelik saldırılar, kitleleri manipule etmeye dönük hangi gerekçeleri taşı-

sa taşısın, AKP'nin izlediği politikaların özü ve özeti niteliğindedir.

Sermayenin vurucu gücü olan AKP iktidarı, sermaye düzeninin sürekliliğini sağlama amacıyla birlikte, İslam'a dayalı bir toplum modeli çerçevesinde, kadınları bir yandan ucuz işgücü olarak görüyor, öbür yandan ise biat eden bireylerle ailenin sürekliliğini hedefliyor.

Öndandır ki kadına yönelik şiddete karşı hiçbir önlem almaz, dahası izlediği politikalarla bunu daha da pekiştirirken, boşanmayı önlemek yönlü tedbirler alıyor. İstanbul Sözleşmesi gibi uluslararası

sözleşmeleri yok sayıyor. Bir gecede müftülük yarasını çıkartıyor. Fetvalarla çocuk istismarını meşrulaştırıyor, sonra da bu duruma yasal dayanak oluşturmanın hesabını yapıyor.

Mevcut uygulama ve yasalar, hiçbir koşulda kadınların hakları için bir güvence oluşturmazken, söz konusu saldırılar, kazanılmış hakların tümünden kaybedilmesine yol açmaktadır. Dolayısıyla, hangi adla gündeme getirilirse getirilsin, saldırılara karşı çıkmak ve mücadeleye konu etmek, önümüzde güncel bir görev olarak duruyor.

Emine Bulut'un katledilmesine ilişkin dava geçtiğimiz haftalarda sonuçlanmış, hakkında "ağırlaştırılmış müebbet" hapis cezası istenen katil Fedai Varan müebbet hapis cezasına çarptırılmıştı. Varan'ın "canavarca hisle tasarlayarak öldürme" suçu işlemediğine hükmeden mahkeme gerekçesini açıkladı.

Varan'ın suçunun "kasten öldürme kapsamında kaldığını" öne süren Kırıkale 1. Ağır Ceza Mahkemesi, gerekçeli kararında şunları belirtti:

"Her ne kadar sanık Fedai Varan hakkında maktul eski eşi Emine Bulut'a yönelik, 'tasarlayarak ve canavarca hisle adam öldürmek' suçundan cezalandırılması istemiyle mahkememize kamu davası açılmış ise de yapılan yargılama ve tüm dosya kapsamına göre eylemin 'kasten öldürme' suçu kapsamında kaldığı anlaşılmakta. Sanığın, suçun işleniş biçimi, suçunun önemi ve değeri, meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığı, failin amaç ve saiki ile failin kasta dayalı kusurunun ağırlığı dikkate alınarak eylemine uyan 'kasten adam öldürmek' uyarınca kanunen müebbet hapis cezası ile cezalandırılmasına karar

Emine Bulut cinayeti davasında gerekçeli karar

verilmiştir."

Varan'a verilen cezada, indirim ya da arttırım uygulamayan mahkeme, bu kararına ilişkin de şu ifadeleri kullandı:

"Sanığın iddiası haricinde maktul Emine Bulut'tan kaynaklanan haksız tahrik oluşturan herhangi bir söz veya davranış olmadığı anlaşıldığından dolayı sanık hakkında TCK 29'uncu maddesi gereğince haksız tahrik hükümlerinin uygulanmasına yer olmadığına, sanığın olaydan sonraki beyan ve davranışları

suçun işleniş biçimi ve şekli dikkate alınarak cezanın sanığın geleceği üzerindeki muhtemel etikleri nazara alınarak sanık hakkında TCK'nın 62'inci maddesinin takdirenen uygulanmasına yer olmadığına, sanık hakkında başkaca artırım ve indirim uygulanmasına yer olmadığına karar verilmiştir."

Öte yandan Bulut ailesinin avukatı mahkemenin kararına itiraz etti. Av. Turgay Özcan, mahkemenin yetersiz ve eksik inceleme yaptığını ifade ettiği itirazda, verilen kararın usul ve yasa yönünden bozularak ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilmesi gerektiğini belirtti.

YÖK'e ve YÖK düzenine karşı eğitim hakkımız ve geleceğimiz için mücadeleye!

YÖK 38 yıl önce, 12 Eylül askeri faşist darbesinin ardından üniversiteleri dizayn etmek üzere kuruldu. 1980 darbesinin üniversite gençliği ezen silindiri oldu. YÖK o dönemde iktidarın bir ihtiyacı olarak, düzenin temsilcisi konumundaydı. İstenilen düzen YÖK eliyle hakim kıldı.

YÖK üniversitelerde eğitimin ticarileşmesinin, baskı ve zorbalığın, niteliksizliğin, anti bilimsel uygulamaların mimarı ve uygulayıcısıdır. YÖK bir kurum olarak değilse de düzen olarak varlığını bugün hala sürdürmektedir.

Gerici-faşist blok yeni bir rejimi inşa etme çabasında üniversiteleri tekrar dizayn etmeye uğraşiyor. AKP iktidarı, sözde vesayet rejimini kaldırma söylemleri eşliğinde üniversitelerde baskı ve zorbalığın en temel aygıtı olan YÖK'ü daha da tahkim etti.

Eğitim artık bir "sektör" durumunda ve son derece pahalı. 8 milyon üniversite öğrencisinin bulunduğu bu coğrafyada öğrenciler bu sektörün sorunları ile uğraşıyorlar. AKP şefi Erdoğan ise üniversite öğrencilerinin sayısını öne çıkarıp, bunu AKP iktidarının başarı hanesine yazıyor. Barınmadan ulaşım, yemek masraflarından bölüm materyallerine varana dek bir dizi ihtiyaç için öğrenciler emekçi bütçelerini zorlayan masraflar yapıyorlar. Eğitim masraflarını karşılayamadığı için son 5 yılda 1,1 milyon üniversite öğrencisi okulunu bırakmak zorunda

kaldı. Yine paralı eğitim yüzünden binlerce öğrenci hem okuyor hem çalışıyor.

Bu arada gericiğin cirit attığı üniversiteler AKP iktidarının arka bahçesi haline getirildiler. İlerici birikimin düşmanı AKP iktidarı KHK'lar ile onlarca akademisyen ve hocayı akademiden ihraç etti. Üniversiteler özünde sermayenin ihtiyaçlarına göre şekillenirken, ideolojik olarak da sürekli saldırı altında tutuluyorlar.

Öyle ki gericilerin, yandaşların insanfına bırakılmayan üniversite yok gibidir. Eskişehir Üniversitesi İletişim Fakültesi kantininin akşam AK Gençlik toplantısına verilmesi bunun son yaşanan örneklerinden biridir. Üniversitelerdeki olaylar dudak uçuklatacak cinstendir. Örneğin, Çorum'daki Hitit Üniversitesi, doçent ile profesör arasında geçen küfürlerin havada uçtuğu diyalogla sosyal medyada ününe ün katıyor. Hitit Üniversitesi daha

önce de "akademisyen kadrosunda aynı soyada sahip en az 10 çift olması" ile gündeme gelmişti. Bu salt bir üniversiteye özgü bir durum değildir. Bu, bakkal açar gibi niteliksizlik üniversite açan AKP iktidarının politikalarının sonucudur. Ankara'da Ceren Damar'ın katledilmesi, Eskişehir'de öldürülen akademisyenler bu politikanın ürünleridir. Niteliksizliğin bir diğer göstergesi ise "en iyi 500 üniversite" sıralamasına Türkiye'de bulunan üniversitelerin girememesidir.

AKP iktidarı saldırılarını tek elden yürütmektedir. Gerici çeteler eliyle de saldırı planlanmaktadır. ODTÜ'de Kavaklık direnişinin ardından gerici çeteleri üniversiteye sokup, "terör demogojisi" üzerinden prim yapmaya çalışmaları, son kalan kalelerin de tehlike altında olduğunun göstergesidir.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanı

Yekta Saraç, iki yıl önce yürürlüğe koydukları "Bilim İnsanı Yetiştirme Programı"nı İstanbul'da tanıttı. Yekta Saraç başkanlığındaki YÖK, kendisine "yeni YÖK" diyor. Güya yeni YÖK'ün amaçları ise şöyle sıralanıyor: "Çeşitlilik-Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşma a) Bölgesel Kalkınma Odaklı Üniversiteler (10 üniversite); b) Araştırma Üniversiteleri (11 asıl+5 aday)." Bu tanımlama bile YÖK düzeninin sürdürücüsü olduklarını kanıtlamaktadır. Toplum için bilim üretmek yerine sermaye için "bölgesel kalkınma odaklı üniversite" tanımlaması üniversitelerin durumu hakkında bir bilgi vermektedir.

Yenisıyla eskisiyle YÖK bir düzen olarak devam etmektedir. Gençliğin üzerine bir karabasan gibi çöken YÖK düzenine karşı eğitim hakkımıza, geleceğimize ve özgürlüğümüze sahip çıkalım!

İSTANBUL'DAN BİR DGB'Lİ

Revolutionärer Jugendbund (RJ-Avrupa DGB) 5. Genel Kurulu'nu Wuppertal kentinde Wuppertal, Essen, Bochum, Dortmund, Bielefeld, Siegen, Gummersbach, Köln, Mainz ve Berlin'den gelen delegeler ile gerçekleştirdi.

Açılış konuşmasında RJ'nin en üst organı olarak Genel Kurul'un niteliği ve işlevi özetlendi. Ardından sırayla Bielefeld, Ruhr bölgesi, Dortmund, Mainz ve Berlin yerel çalışmalarının geçmiş dönemdeki tablosu sunuldu. Sunumlarında 1 Mayıs, 8 Mart, Fridays for Future deneyimleri temel yönleriyle ele alındı. Ayrıca bazı yereller, faşist grupların artan eylemleri ve buna karşı yürütülen faaliyet deneyimlerini aktardılar. Yerellerin sunumlarından yola çıkılarak yaşa-

RJ'nin 5. Genel Kurulu gerçekleşti

nan deneyimlerin sonuçları özetlendi ve geleceğe yönelik kararlar alındı.

En yoğun ve kapsamlı tartışılan gündem, FFF hareketi oldu. Somutta yerellerin yaşadığı olumlu ve olumsuz deneyimler ışığında gelecekte harekete hangi taktiksel yöntemlerle yaklaşılacağı tartışıldı ve hedefler belirlendi. FFF hareketini sol grupların önemsemedikleri ve alanın düzen partilerine terk edildiği vurgulandı. Küçük-burjuva ağırlıklı bir hareket olmasına rağmen gençliğin öfkesinin düzeni hedef alan bir yöne ka-

nalize edilebileceği ve daha bugünden devrimci grupların yokluğuna rağmen öğrencilerin düzen sınırlarını aşan eylemlere başvurduğu tartışıldı/aktarıldı. Gerici güçlerin her zaman hareketi sınırlamaya çalışacakları ve devrimci güçleri hareketten uzak tutmak için her türlü yöntemle başvuracakları değerlendirilerek, bunlara karşı hangi yöntemler ile mücadele edileceği üzerinde duruldu.

Bir diğer temel başlık olarak gençlik kampı değerlendirildi. RJ'nin ideolojik eğitim ihtiyacını karşılamak için genç-

lik kamplarını eğitim ağırlıklı kamplara dönüştürme kararı alındı. Bu bağlamda politik bir gençlik örgütünün neden güçlü bir ideolojik alt yapıya sahip olması gerektiği kapsamlı bir şekilde tartışmaya konu edildi.

Ardından yayın gündemi konuşuldu. Facebook ve Instagram'ın nasıl daha verimli kullanılacağı tartışıldı ve gelecekte site kurulması kararlaştırıldı.

Son olarak Engels anması için RJ'nin girişimiyle kurulan platformdaki yeni gelişmeler aktarıldı. Ayrıca gelecek meclis toplantısının ocak ayında LLL yürüyüşünden önce Berlin'de yapılması kararlaştırıldı.

KIZIL BAYRAK / WUPPERTAL

Eğitim bütçesinde aslan payı dini ve mesleki eğitime!

Gençliği bir yandan dini kullanarak gericileştirmeyi, sorgulamayan bir nesil haline getirmeyi, diğer yandan sermayenin ihtiyacına göre ucuz işgücü olarak yetiştirmeyi hedefleyen sermaye devleti, eğitim kurumlarını buna göre şekillendiriyor, yatırımlarını bu yönde yapmaya devam ediyor.

2020 yılı bütçe paylaşımına göre eğitim bütçesinde aslan payı, gelecek yıl için de dini ve mesleki eğitime ayrıldı. Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2019 yılı bütçesinin %4,88'i eğitim yatırımları için ayrılmışken, bu oran 2020 yılında %4,65'e geriledi. 2019 yılında Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'ne ayrılan ödenek 8 milyar 679 milyon TL ile rekor kırmıştı. Söz konusu ödenek gelecek sene için %15 artırılarak, 9 milyar 904 milyon TL'ye çıkarıldı ve yeni bir rekor kırdı.

Dini eğitime yönelik teşviklerin ve yatırımların bir diğer odağını, Diyanet İşleri Başkanlığı oluşturuyor. Anaokullarından başlayarak üniversitelere, öğrenci yurtlarına kadar eğitim kurumlarının her alanında MEB ile Diyanet İşleri Bakanlığı arasında imzalanan protokoller çerçevesinde dinci-gerici dersler veriliyor. 2020 bütçesinin bir diğer aslan payı sahibini bu kurum oluşturuyor. Gelecek sene için yapılan teklife göre, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 2020 yılı bütçesinin, 2019 yılına göre 1,1 milyar TL arttırılarak, 11,5 milyar TL'ye çıkarılması planlanıyor.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2020 yılı Bütçe Teklifi'nde, eğitim yardımlarına ayrılan payda kesintiye gidilirken, eğitim yatırımları için ayrılan pay, son dört yılın en düşük seviyesini gördü. Eğitime büt-

çe ayırmak yerine Ortadoğu halklarına ölüm olarak yansıyan savaş sanayisine dev bütçeler ayıran sermaye iktidarı, gelecek sene için de bütçenin büyük bir kısmını savaş için ayırmayı hedefledi.

Milli Eğitim Bakanlığı, her ne kadar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın ardından bütçeden en yüksek payı alan üçüncü bakanlık olsa da MEB'e ayrılan bütçenin merkezi yönetim bütçesi içindeki payı düşürüldü. MEB bütçesinin 2019 yılında %16,81 olan merkezi yönetim bütçesi içindeki payı 2020 yılında %16,1'e indi. Eğitim bütçesinin milli geli-

re oranı da %3,6 oldu.

Sermaye devletinin eğitim alanında iştahını kabartan bir diğer alanı ise mesleki eğitim oluşturuyor. Ucuz işgücü olarak yetiştirmek istediği gençliği, mesleki alana yaptığı yatırım ile bu alana yönlendiriyor. Son yıllarda sanayi bölgelerinde açılan mesleki okullarla birlikte sermayedarlar, sanayinin doğrudan ihtiyacını karşılayabileceği kalifiye elemanları bu okullarda yetiştirmeyi hedefliyorlar. Bu doğrultuda da sermaye iktidarı eğitime ayrılan bütçenin ikinci aslan payını mesleki eğitime veriyor.

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Mü-

dürlüğü'nün bütçesi de 2019 yılına göre artırıldı. 2019 yılında 14,7 milyar TL ayrılan Mesleki ve Teknik Eğitimin Genel Müdürlüğü'nün 2020 yılı ödenek teklifi 15,9 milyar TL oldu. MEB'in 2020 yılı bütçesinden Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ile Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne aktarılması öngörülen tutar, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'ne aktarılacak tutarın iki katına yaklaştı. Böylelikle bakanlık, dini eğitim ve mesleki eğitime veren okullara, Anadolu, fen ve sosyal bilimler liselerinin bağlı olduğu Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nden yüzde 93 daha fazla pay ayırmış oldu.

Çalışmaya AKP engeli... Baskı ve yasaklarınız sökmeyecek!

Şişli Nazım Hikmet Kültür Merkezi'nde gerçekleştireceğimiz "Özgürlüğümüz ve Geleceğimiz için Eğitim Hakkı Çalıştayı" Kaymakamlık emri ile yasaklandı.

Belediye yetkililerin söylediklerine göre yasaklamanın gerekçesi Suriye'ye dönük işgal harekatıdır. İşgal harekatından bu yana birçok eylem ve etkinlik yasaklandı. AKP iktidarı savaşı bahane ederek içeride baskı ve zorbalığı arttırmaya devam ediyor. Çalıştayı engelle-

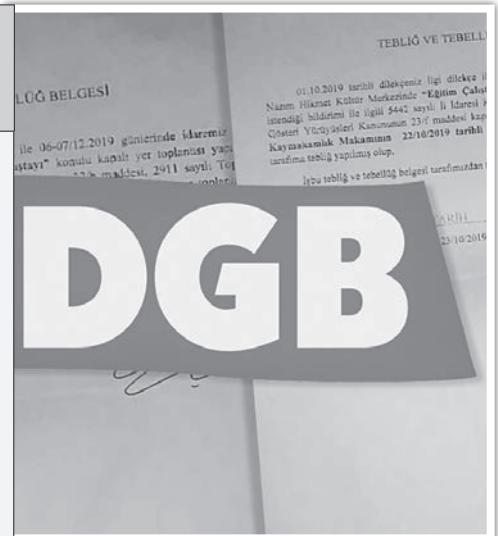
me çabaları eğitim hakkının tartışılmasına dahi duyulan tahammülsüzlüğün göstergesidir.

Aylar öncesinden hazırlıklarına başladığımız çalıştayı engelleme girişimi tutmayacak, baskı ve yasaklarınız sökmeyecektir. Eğitim hakkımıza bulunduğumuz her alanda sahip çıkmaya devam edeceğiz. Başlatmış olduğumuz hazırlık çalışmalarımızı, atölyelerimizi, okuma ve eğitim programımızı aksatmadan sürdüreceğiz. Onlar yasakla-

yadursun, biz çalıştay gündemlerimizi üniversite üniversite, fakülte fakülte, sınıf sınıf gençliğe taşımaya devam edeceğiz. Çalıştayı bir süreç olarak ele aldık, günün ya da mekanın yasaklanması beyhude bir çabadır. Tüm üniversitelileri, liselileri, akademisyen ve hocaları ve eğitim hakkına sahip çıkan herkesi çalıştaya güc vermeye, çalışmalarımıza katılmaya çağırıyoruz!

DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

28 Ekim 2019

Susurluk karanlığı devletin gölgesidir!

Zaman ilerlerken devletin haznesine yeni yeni olaylar, yeni Susurluklar yazılırken, eskileri deşifre etmek bir devlet geleneğidir. Yenilerin algılanmaması, yenilere ait hamleler konusunda insanların şaşırılması için eskilerle hesaplaşma ortamı yaratılır. Bilinçlerde güncelleme yapmak yerine, hatırlatarak bir zamanaşımı yaratma taktiğidir bu.

Bazı durumlar vardır, eminsinizdir, ama gene de netleştirmek, ortaya çıkartmak için bir olayın gerçekleşmesi gerekir.

3 Kasım 1996'da Susurluk'ta gerçekleşen kaza da işte tam böyle bir örnek. Devletin derin ilişkileri bilinmiyor değildi elbet. Ama arabadan çıkan isimler devlet-mafya-polis/MİT ilişkisini görünür kıldı.

Susurluk'ta bir kamyon, Mercedes marka bir arabaya çarpar. Arabada 4 kişi vardır. Abdullah Çatlı, Sedat Edip Bucak, Hüseyin Kocadağ ve Gonca Us. Abdullah Çatlı'nın üzerinden Mehmet Özbay isimli kimlik çıkmıştır.

Mafyatik bir yaşamı olan, aynı zamanda devletin kontra güçlerinden bir tetikçidir, Abdullah Çatlı. Kazanın açığa çıkardığı isimlerden Hüseyin Kocadağ, İstanbul eski Emniyet Müdür Yardımcısıdır. Sedat Bucak, DYP'den Şanlıurfa milletvekili ve aynı zamanda bölgenin korucubasıdır. Abdullah Çatlı'nın sevgilisi Gonca Us ise dönemin mankenlerinden biri...

Sedat Bucak kazadan ağır yaralı bir şekilde çıkarken, diğerleri öldüler. Toplumsal yaşamda ise yeni bir evre aralandı. Kazadan saçılanlar, toplumun tepkisini açığa çıkardı. "Sürekli aydınlık için bir dakikalık karanlık" denilerek, tüm Türkiye'de aynı anda ışıkların kapanıp açılması, toplumun aydınlık ve şeffaf bir yönetimi duyduğu özlemi gösteriyordu.

'90'lı yıllar beyaz toroslar, işkenceler, gözaltında kaybetmeler, faili meçhuller, Kürt illerinde katliamlar ile hafızalara kazınmıştır. Doğrudan devletin, yer yer devletin "görünmez ellerinin" yaptıklarıdır tüm bunlar.

Susurluk kazasında ölen eli kanlı katil Abdullah Çatlı, 7 TİP'linin öldürüldüğü Bahçelievler Katliamı, Abdi İpekçi suikastı, Mehmet Ali Ağca'nın Maltepe Hapishanesi'nden kaçırılması, Doç. Dr. Bedrettin Cömert suikastı gibi olayların sorumlusu olarak aranan bir kişiydi. Devletin "kara kutusu" olduğu söyleniyordu.

VE KAZADAKİ ÇANTA...

Kaza arabasında son sistem bir dinleme cihazı, MP5 silahlar, çeşitli silahlara uygun susturucular ve bir çanta vardır. Bulunan, daha doğrusu kaçırılan çanta yıllarca saklanmış. Abdullah Çatlı'ya ait olduğu söylenen çantada devlet sırları olduğu açıktır.

Yıllardır kimin kasalarında, dolaplarında saklandığı bilinmez bir şekilde kayıplardadır, ta ki olaydan 8 yıl sonraki bir dava duruşmasına kadar... Türkiye'nin karanlık bir döneminin ardından başka bir karanlığın devlete çöktüğü 2000'li yılların başıdır. 29 Eylül 2004 yılında yapılan mahkemede Sedat Bucak itiraf havasıyla davranıp çantayı mahkemeye sunmuştu.

SUSURLUK DEVLETTİR...

Zaman ilerlerken devletin haznesine yeni yeni olaylar, yeni Susurluklar yazılırken, eskileri deşifre etmek bir devlet geleneğidir. Yenilerin algılanmaması, yenilere ait hamleler konusunda insanların şaşırılması için eskilerle hesaplaşma ortamı yaratılır. Bilinçlerde güncelleme yapmak yerine, hatırlatarak bir zamanaşımı yaratma taktiğidir bu.

Susurluk ile gerçek anlamda bir hesaplaşma olması için devletin masaya yatırılması, devletin yargılanması gerekmektedir. Bu olmadığı sürece iktidarın sahte temizlik operasyonları ile aldatmalarından öte bir şey yaşanmamaktadır. "Ergenekon", "FETÖ" gibi davalarla da iktidar "içindekileri temizleme" süreçleri başlatmış gibi davranmıştır. Fakat asıl gerçek şudur ki sermaye iktidarı işi biten ile, çıkarları çatışan ile yollarını ayırmıştır. Ve konumlandıkları yerlerden süpürmek için başlattığı süreçleri hukuki dayanaklara oturtarak göz boyama derdindedir.

Susurluk ve Susurluk gibi karanlıkları aydınlatmak için düzene ve devlete karşı işçi sınıfının kurtuluş mücadelesinin örgütlü gücünü büyütmeliyiz. Gerçekten aydınlık bir gelecek kurmak için işçiler, emekçiler, kadınlar, gençler olarak karanlıkları yaratan sermayenin tepeden tırnağa örgütlü gücünü dağıtmalıyız.

Hasta tutsaklar Bektaşoğlu ve Başdaş'a tahliye

Yargı reformunun ilk paketinin *Resmi Gazete*'de yayınlanmasıyla istinaf mahkemelerinde cezası kesinleşenlere Yargıtay yolu açıldı.

MEVLÜDE BAŞDAŞ'A TAHLİYE

Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi'nde tutuklu bulunan 61 yaşındaki hasta tutsak Mevlüde Başdaş 29 Ekim'de tahliye edildi.

Birinci yargı paketinin yasallaşmasının ardından istinafın kesinleştirdiği cezalara Yargıtay yolu açılmasıyla tahliye olan Başdaş, Suat Seren Göğüs Hastalıkları Hastanesi'ne kaldırıldı.

Yüzde 86 engeli ve birçok sağlık sorunu bulunan Başdaş'ın tahliyesinin ardından hastaneye götürüldüğü ve taburcu için doktorundan haber beklediği öğrenildi.

Bir böbreği olmayan, bunun yanında birçok rahatsızlığı olan Başdaş, yakın zaman önce kan kusması sonucu hastaneye götürülüp teşhis konmadan sürekli geri getirilirken, en son verem ya da kanser olma riskine rağmen koğuşa değil hücreye götürülmüş, burada yalnız tutulmuştu. Başdaş'ın kendi ihtiyaçlarını karşılayamaması ve yaşlı olması sebebiyle dört tutsak açlık grevine başlamıştı.

ÖZGÜR BEKTAŞOĞLU SERBEST BIRAKILDI

Aynı gün, Manisa T Tipi Hapishanesi'nde tutulan 43 yaşındaki Özgür Bektaşoğlu da tahliye edildi.

Yüzde 52 engelli polio sekeli (çocuk felci) hastası olan Özgür Bektaşoğlu Mardin Nusaybin'de bulunan Bagok Dağı kırsalında yapılan "canlı kalkan" eylemine katıldığı gerekçesiyle, 4 yıl 2 ay hapis cezası almıştı.

Yargıtay yolu açılmasından sonra Bektaşoğlu tahliye edildi.

Fotoğraftan gerçeğe, gerçekten fotoğrafa...

“Fotoğraflar yalan söylemez, ama yalancılar fotoğraf çekebilir”

“Yıllardır Maine’nin konserve fabrikalarından Teksas’ın tarlalarına binlere sanayi topluluğunda, sürüklenip duran çocuk işçileri izledim. Onların trajik hikayelerini dinledim ve kazanma şanslarının bulunmadığı bu endüstri oyunundaki mücadelelerini gördüm. Keşke edindiğim deneyimleri, tanık olduğum yaşamları size kuşbakışı izletebilseydim.” (Lewis Hine)

Birçok kişi Empire State inşaatında çalışan, o uzun demirin üzerinde oturarak öğle arasında yemeklerini yiyen işçilerin fotoğrafını bilir fakat o fotoğrafın mimarını ve yaşamını bilmez. Oysa Lewis Hine yaşamını işçilerin, özellikle çocuk işçilerin yaşamlarını ölümsüzleştirmeye adanmış bir fotoğraf sanatçısıdır.

26 Eylül 1874 tarihinde dünyaya gelen Amerikalı Hine, aynı zamanda bir sosyologdur. Chicago ve Coloumbia üniversitelerinde sosyoloji eğitimi görmüştür. Fakat onu işçi fotoğrafları çekmeye iten en önemli sebep, eğitim hayatına başlamadan önce kendisinin de fotoğraflarını çektiği çocuk işçiler gibi bir yaşamdan geliyor olmasıdır. Kendisi de günde 12-13 saat çalışarak yaşamını sürdürmek zorunda kalmıştır. İşçilikten gelmesi ile toplum biliminin eğitimini alması birleşince işçi sınıfının yaşamına daha bir ilgi ile yaklaşma imkanını yakalaması zor olmamıştır.

Öğretmenlik de yapan Hine’in fotoğrafçılık yaşamı, çalıştığı bir okulda kendisine bir fotoğraf makinesi hediye edilmesi ile başlar.

Fotoğraflarında çoğunlukla çocuk işçilerin çalışma ve yaşam koşullarını

ölümsüzleştiren Hine, tekstil, maden, gazete dağıtımıcılığı, konserve ve istirdiye ayıklama işleri gibi birçok sektörde çalışan çocukların fotoğraflarını çekmiştir. Öyle ki tekstilde çalışan çocukların kendilerinden kat kat büyük makinelere boyları yetmediği için tırmanarak çalışmak zorunda kaldıklarına tanık olmuştur. Bu durum Hine’de sınıf kininin daha da artmasını sağlamıştır. Bunun üzerine fabrikalara girmeye ve sorunların daha çok gün yüzüne çıkmasını sağlamaya çalışmıştır. Fabrikalara girmek için kılık değiştirmiş, serseri, itfaiyeci vb. kılıklara girerek kendince sınırları aşmaya çalışmıştır.

Hine 1904’de oluşturulmuş Ulusal Çocuk İşçiler Komitesi’nin görevlendir-

mesi ile şehir şehir gezerek işçi yaşamlarını çekmiştir. 1905 yılında Ellis Adası’ndaki göçmen işçilerin yaşamını çekmesi onun için önemli bir yerde durmaktadır.

Hine, çektiği fotoğraflarla çocuk işçiliğe karşı mücadele ve bu kapsamda çıkarılan yasalar konusunda etken olmuştur. Bundan dolayı Amerikan sermayesinin de çeşitli baskılarına maruz kalmıştır. Çünkü o ucuz işgücü olan çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına hizmet ediyordur. Ulusal Çocuk Emegi Komitesi için yaptığı çalışmalar nedeniyle ölüm tehlikeleri atlatmış, tehdit edilmiş, saldırıya uğramıştır.

Yaşamını sömürünün resmedilmesine adanmış Hine’in değeri yaşadığı dö-

nemde çok bilinmemiştir. Hatta bir süre sonra çektiği fotolar demode görülmeye başlanmıştır. Tabii bu bakış “sanatçı”ların bakışıdır. Oysa onun çektiği fotoğraflar bugün bile güncelliğini korumaktadır.

Hine, yaşamının son yıllarını yoksulluklar içerisinde geçirmiştir. 3 Kasım 1940’ta aramızdan ayrılan Hine’in çektiği fotoğraflar bugün sendika odalarının, işçi derneklerinin ve sınıf mücadelesinden yana olan kurum ve kuruluşların duvarlarında yer almaktadır.

Yaşamı ile sınıf mücadelesine omuz veren Lewis Hine’in anısı önünde saygı ile eğliyoruz.

F. DENİZ

Şili, Lübnan ve Irak’ta öfke dinmiyor

Artan yoksulluk, işsizlik ve sefaletle, kapitalizmin krizinin faturasının ödetilmesine karşı çıkan kitleler Şili, Lübnan ve Irak’ta sokakları terk etmiyor.

Sosyal yıkım politikalarına, hayat pahalılığına, yolsuzluklara karşı protestoların devam ettiği ülkelerde üç ülke yöneticilerinin baskı ve devlet terörüyle birlikte kitleleri yatıştırmak adına attığı adımlar da eylemleri durdurmuyor.

Şili’de hükümetin ve devlet başkanının istifası talepleriyle devam eden eylemlerde, 25 Ekim Cuma günü 1 milyon aşkın kişi başkent Santiago’da sokaktaydı. Bu kitlesel eylemin ardından

devlet başkanı Sebastián Piñera, 8 bakanın istifasını isteyerek “reformları hayata geçirme” vaatlerini tekrarladı. Buna karşın, 29 Ekim’de kitleler başkanlık sarayı Palacio De La Moneda’nın yakınında toplanarak polisle çatıştı.

Irak’ta Erbain törenleri dolayısıyla ara verilen eylemler 25 Ekim’de tekrar kaldığı yerden devam ederken, devlet terörü de azgınca hayata geçirildi. Kolluk

güçlerinin gerçek mermilerle kitlelere ateş açtığı, zırhlı araçlarını eylemcilerin üzerine sürdüğü eylemlerde ölenlerin sayısı 29 Ekim itibarıyla 229’u aştı. Binlerce kişinin yaralandığı eylemlerle birlikte Basra, Bağdat ve Kerbela kentlerinde sokağa çıkma yasağı ilan edilse de kitleler sokaklardan geri çekilmiş değil.

Lübnan’da yeni vergiler, yolsuzluk, işsizlik gibi ağırlaşan kriz koşullarına ve

hükümete karşı eylemler devam ederken başbakan Saad Hariri istifa kararını açıkladı. 29 Ekim’de açıklama yapan Hariri “Çıkmaza saplandım” diyerek kararını cumhurbaşkanına iletteceğini söyledi. Cumhurbaşkanı Mişel Avn ise yeni hükümet kuruluncaya kadar Hariri’nin görevini sürdürmesini istedi.

Hariri önceki hafta başında, protestoları yatıştırmak adına “reform” paketi açıklamıştı. Bunlara karşın kitlelerin protestolarının devam ettiği başkent Beyrut’ta, Hizbullah ve Emel Hareketi destekçilerinin, protestoculara saldırdığı ifade edildi.

"Bu ilk zafer, nihai zafer değil henüz. Ekim Devrimi'miz sadece bizim cephemizde ve emsalsiz cefalar ve güçlükler, işitilmemiş acılar içinde ve büyük yanlışlar ve hatalarla gerçekleştirildi. Sanki yanlışlar olmaksızın, hata yapılmaksızın tek başına, geri bir halk, dünyanın en güçlü ve en ileri ülkelerin emperyalist savaşının üstesinden gelebilirmiş gibi! Hatalarımızı söylemekten korkmuyoruz ve onları düzeltebilmesini öğrenmek için bu hatalarımızı değerlendireceğiz. Ama gerçek gerçek olarak kalacaktır. Yüzlerce, binlerce yıldır ilk kez, efendiler arasındaki savaşa, kölelerin bütün efendilerine karşı yapacağı savaş ile "cevap vermek" doğrultusunda verilen söz eksiksiz yerine getirildi ve tüm güçlüklerle rağmen yerine getirilecek. Biz bu eserin yapımına başladık. Ne kadar zamanda, ne zaman, hangi ulusun proleterleri bu eseri sonuna vardırırlar bunun öze ilişkin bir önemi yok. Önemli olan buzun kırılmış, yolun gösterilmiş ve açılmış olmasıdır."

V. İ. Lenin

**Ekim Devrimi
102. yılında
işçi sınıfının,
emekçilerin ve
ezilen halkların
yolunu aydınlatmaya
devam ediyor...**

